

Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

**Te abonezi!
Ai câștig
dublu!**

Urmărește
campania
de abonare
din pagina 32!

**Organizarea
și efectuarea
inventarierii**

▶ pagina 17

**Sfaturi practice
pentru vreme
de criză financiară**

▶ pagina 23

CONTROVERSELE FISCALE și PROBLEMELE DE FINANȚARE nu vor dispărea în 2009

Singurele aspecte pozitive ale programului sunt redirectionarea anumitor cheltuieli spre investiții, elaborarea de bugete multianuale și decizia de menținere a cotei unice de impozitare la 16 procente ▶ pagina 10

Politica

Reducerea conflictului

Securitatea este un subiect sensibil în România, dar liderii de opinie au acordat prioritate în discuțiile de la Madrid. Ministrul de Interne, Daniel Ciampor, a declarat că...

...într-o declarație făcută în cadrul unei conferințe de presă...

VIATA PARTIDURILOR PLD se simte zădărnici

...într-o declarație făcută în cadrul unei conferințe de presă...

Companii Alipost sau hotărât să fuzioneze

...într-o declarație făcută în cadrul unei conferințe de presă...

Banka Triaac modifică oferta

...într-o declarație făcută în cadrul unei conferințe de presă...

Business Style

Bijuteriile marca Omega vor străluci și la București

Florin Mădălin nu creș în familie una obișnuită

Cele mai frumoase bijuterii sunt cele care strălucesc în viața noastră. Într-o declarație făcută în cadrul unei conferințe de presă...

Marea Furta, luxul accesibil

...într-o declarație făcută în cadrul unei conferințe de presă...

...într-o declarație făcută în cadrul unei conferințe de presă...

Curierul National, noua ta agenda de business.
Un ziar modern si confortabil,
cu informatie concentrata si accesibila.
Afli totul la timp. Pentru ca timpul tau inseamna bani.

SUMAR

EVENIMENT

- PriceWaterhouseCoopers: „Restructurarea afacerii nu mai este o opțiune ci o necesitate“ pag 5
- Primele semne ale crizei financiare își fac apariția pag 7

PULSUL ECONOMIEI

- Controversele fiscale și problemele financiare nu vor dispărea în 2009 pag 10

STUDII DE CAZ

- Taxarea indirectă – o retrospectivă KPMG a anului 2008 pag 12
- Organizarea și efectuarea inventarierii pag 17
- Reorganizarea la nivel național – o soluție la actuala criză? pag 20

ANALIZĂ

- Sfaturi practice pentru vremea de criză financiară pag 23

INTERVIU

- Alexandru Milcev: „Nu trebuie uitat că, pe lângă riscuri, orice criză prezintă și oportunități“ pag 24

JURIDIC

- Ordonanța de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal pag 26

IT

- Perspective optimiste ale comerțului electronic în România pag 29

ȘTEFAN RĂDEANU

Singura certitudine: incertitudinea

Am pășit într-un nou an. Toate sunt noi într-un 2009 special. De ce special? Simplu. Este an electoral și se pare că avem un guvern bicefal. Despre programe? Aici este mai greu. Când scriu aceste rânduri, bugetul se află în chinurile facerii. Deja politicienii guvernanți și-au dat seama că încasările bugetare cenzurează sever majoritatea promisiunilor electorale prea iute lansate în vânătoarea de voturi. Din punctul meu de vedere, este neserios să candidezi pe baza unui presupus program anticriză fără să faci măcar o analiză a ceea ce poate oferi bugetul țării. Până și prima schiță de program de guvernare este halucinantă. Anunți un amplu program de măsuri sociale, deci cheltuieli, reducerea fiscalității, în primul rând diminuarea TVA la 5 la sută pentru alimente, un ambițios program de investiții, alte cheltuieli, ca la final să previzionezi pentru 2009 o creștere a veniturilor bugetare, precum și o scădere a cheltuielilor. Greu de explicat prima proiecție de guvernare. La doar o săptămână și jumătate, imediat după Crăciun, aceiași guvernanți au ieșit la rampă susținând că „le dă cu virgulă” și că mai fac unele calcule la fel de bugetare și că unele măsuri anunțate nu mai pot fi puse în practică. „Fiind contra timp, întâlnirile noastre sunt absolut necesare pentru a pregăti fundamentarea bugetului pe 2009 din perspectiva actualiei situații financiare a țării și din perspectiva obligațiilor și responsabilităților fiecărui minister”, afirmă pe 26 decembrie premierul Boc. Mai tranșant mi s-a părut președintele Băsescu, sosit să asiste la menționata ședință de guvern. „Știu bine situația dificilă în care vă începeți activitatea și am perspectiva dificultăților din anul viitor. Multe dintre angajamentele din programele dumneavoastră politice nu mai pot fi duse la îndeplinire din cauza evoluțiilor foarte rapide în direcție negativă a economiei datorită crizei financiare și economice din spațiul Uniunii Europene“, a spus șeful statului. Iată că singura certitudine în momentul în care scriu aceste rânduri este... incertitudinea. Fără un buget bătut în cuie cu măsuri și reguli clare nu poți vorbi despre viitor. Reprezentanții mediului de afaceri sunt doar simpli spectatori ai unei piese din care capitolul predictibilitate a dispărut. Din punctul meu de vedere, această stare de confuzie va mai dura. Cel puțin o lună. Dacă suntem optimiști. Abia după 15 ianuarie, proiectul de buget ar urma să intre în analiza comisiilor de specialitate, astfel ca, în ultima săptămână din ianuarie, să fie convocată o sesiune extraordinară pentru votarea bugetului pentru 2009. Este vorba de un buget care, din declarații ale unora dintre noii miniștri, ar urma să fie construit pe un deficit de 1,7%. Problema noilor alocări de fonduri ale bugetului pe anul 2009 este că, după datele constrângătoare ale crizei financiare, ar putea reduce mai multe dintre cheltuieli, cele mai multe fiind cele de salarizare. Ceață totală. Oricum, vă dorim un An nou fericit și multă certitudine mai ales în activitatea dumneavoastră! |

MOȘULE, DOAR CEI CARE DEPUN
ACTE CONTABILE AU ALEARGAT
MAI MULT DECÂT NOI LUNA TRECUTĂ

MATEO
© 2009 GINTA

Revista
conta

Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

Editor: **INTERMEDIA CONCEPT SRL**

Adresa: **București, Piața Presei Libere nr. 1, Corp A3-A4, etaj 1, Sector 1**

Tel.: **0311.050.127, 0311.050.128**

Fax: **021/316.31.85**

Director general: **Georgeta Manea**

Director executiv: **Alexandru Pavel**

Director editorial: **Ștefan Rădeanu**

Redactor-șef: **Raluca Dobre**

Layout & DTP: **Omni Press & Design (art@opd.ro)**

Marketing: **Ana Zărioiu**

Tel.: **0720.880.412 • marketing@revistaconta.ro**

Difuzare: **office@intermediaconcept.ro**

tel.: **031/105.01.29; fax 021/316.31.85**

ISSN: **1844-0797**

Citibank România a devenit sucursală a Citibank Europe plc Irlanda

Citibank România a devenit, de la 1 ianuarie 2009, sucursală a Citibank Europe plc (CEP) cu sediul central în Irlanda, numele noii entități fiind Citibank Europe plc, Dublin - Sucursala România. Astfel, transformarea în sucursală, implementată în forma unei fuziuni transfrontaliere, a fost aprobată de către instanțele și autoritățile de reglementare din Irlanda și România. „Acest demers face parte dintr-o inițiativă strategică la nivel global, al

cărei scop este de a eficientiza structura organizației. În regiunea noastră, procesul a fost demarat acum trei ani și are ca rezultat final înființarea unei entități juridice îmbunătățite, cu prezență europeană. Prezența noastră în țară, precum și serviciile oferite clienților noștri, vor rămâne neschimbate, îmbunătățindu-se în unele domenii“, a declarat, în comunicat, Shahmir Khaliq, directorul general al Citibank România S.A. și, în continuare, al Citibank Europe plc, Dublin - Sucursala România. Citibank Europe plc este o bancă autorizată, cu sediul social în Irlanda, funcționând conform reglementărilor Autorității Irlandeze de Reglementare a Serviciilor Financiare. CEP avea la sfârșitul anului 2007 active bilanțiere în valoare de 6,8 mld. euro și capitaluri proprii în valoare de 1,4 mld. euro. „Ca sucursală a CEP vom fi în același timp parte a unei entități europene cu active bilanțiere mai mari și cu o mai mare capacitate de a acorda credite, ceea ce ne va face un partener și mai puternic pentru clienții noștri din România și ne va permite să ne extindem mai eficient“, a adăugat Shahmir Khaliq. |

Piața de leasing ar putea stagna în 2009

Piața de leasing ar putea înregistra anul viitor mai degrabă o conservare a rezultatelor din acest an, într-un scenariu optimist, dar nu este exclusă nici o comprimare a pieței, a declarat Dan Constantinescu, managing director la UniCredit Leasing. „Cu siguranță vor fi afectate construcțiile, transporturile și industria auto, ca segmente ale pieței de leasing“, a estimat Constantinescu. El a menționat că, într-o piață în care creșterea este mică, siguranța de a înregistra profit sau de a menține profitul constă în reducerea costurilor. „De asemenea, societățile de leasing trebuie să fie atente și în ce privește investițiile“, a spus oficialul UniCredit Leasing, pentru NewsIn.

Constantinescu susține că, în aceste condiții economice, este nevoie de estimări cât mai realiste, „pentru a observa și a lua măsurile adecvate“. „Totul trebuie făcut cu o analiză aprofundată, cu atenție maximă în perioada următoare. Companiile de leasing trebuie să facă un calcul care să le permită o marjă de eroare, o planificare atentă a costurilor pentru 2009 și o atenție sporită în ce privește costurile“, a declarat directorul de la UniCredit Leasing. |

MEF a vândut certificate la un an de 404 mil. lei

Finanțele au vândut, la ultima licitație din 2008, certificate de trezorerie cu scadența la un an de 404,6 mil. lei, sub nivelul programat, de 800 mil. lei, iar valoarea totală a emisiunilor de titluri din 2008 se ridică la 12,3 mld. lei, în creștere cu 36% față de anul trecut. Trezoreria a plătit un randament mediu de 14,23% pe an, egal cu nivelul acceptat la licitația precedentă. Volumul total al cererii a fost de 1,05 mld. lei, însă randamentul maxim pe care MEF a acceptat să-l plătească băncilor a fost de 14,25%. În precedenta licitație în care s-au vândut titluri cu scadența la un an Finanțele s-au împrumutat cu 402 mil. lei, la un randament mediu de 14,23% pe an.

În luna decembrie, MEF a vândut numai 2,81 mld. lei sub formă de titluri de stat, sub valoarea programată de 3,4 mld. lei. Cea mai recentă licitație a fost

organizată săptămâna trecută, pe 18 decembrie, iar Finanțele au vândut obligațiuni de stat cu scadența la trei ani de 166 mil. lei, sub valoarea planificată, de 300 mil. lei, la un randament mediu de 13%. Valoarea totală a titlurilor de stat vândute în acest an de MEF a fost de 12,3 mld. lei, fiind organizate 48 de licitații. Potrivit calendarului inițial, MEF vroia să atragă împrumuturi totale de 11 mld. lei în 2008, însă a suplimentat volumul indicativ anunțat anterior, pe fondul creșterii necesarului de finanțare a deficitului bugetar și a refinanțării datoriei publice. Tot ieri, BNR a atras, în cadrul licitației organizate pentru sterilizarea excesului de lichiditate, 305 mil. lei, de la o singură bancă, la o dobândă de 10,25%, egală cu rata de politică monetară. Scadența depozitului este pe 29 decembrie. |

PriceWaterhouseCoopers:

„Restructurarea afacerii nu mai este o opțiune, ci o necesitate“

RALUCA DOBRE

Luna noiembrie, prima lună oficială de criză din România, a adus dificultăți în plățile către furnizori, instrumente de plată refuzate de bănci sau falimente, companiile locale fiind afectate din plin. La rândul lor, patronii dau vina pe sistemul bancar pentru lipsa de lichidități de pe piață, reluarea creditării fiind singura soluție de ieșire din impas. Astfel, în luna noiembrie a anului trecut s-a înregistrat o dublare a numărului întârzierilor la plată în relația cu clienții.

Potrivit unor studii din piață, din 3.500 de firme verificate în ultima perioadă, 5% au înregistrat incidente de plată, iar două treimi au avut incidente noi, în noiembrie 2008. Se asistă astfel la o creștere cu 30% a numărului de incidente față de prima jumătate a anului, când foarte multe dintre companiile aflate acum în dificultate aveau situații financiare bune.

Este așteptat ca în anul 2009 efectele crizei să se resimtă și mai puternic în România. În aceste condiții, experții financiari dau unele sfaturi pentru viitorul guvern.

Astfel, analiștii PricewaterhouseCoopers doresc ca firmele să își păstreze angajații cu ajutorul statului și să ofere mai mult de muncă angajaților. Compania de consultanță a organizat conferința în luna decembrie cu tema „Cum să ieși câștigător din criza financiară“.

În vremuri de criză se impune reorganizarea și restructurarea afacerii

Multe companii au folosit surplusul de capital în investiții imobiliare sau în ramuri conexe, ceea ce a condus la sporirea costurilor fiscale. Deoarece problema finanțării este una spinoasă, specialiștii PricewaterhouseCoopers recomandă ca

aceste companii să își reorganizeze costurile prin restructurarea afacerilor pe care le desfășoară și optimizare fiscală. Potrivit Diane Coroabă și lui Ionuț Simion, reorganizarea afacerii poate fi realizată prin înstrăinarea activelor neperformante, transferul, separarea sau consolidarea ramurilor de activitate și prin schimbarea modelului de afacere.

Restructurarea activității prin înstrăinarea activelor neperformante sau a celor auxiliare afacerii prezintă două mari avantaje: generare rapidă de numerar și reducerea costurilor operaționale. Totuși, metoda impune impozitarea câștigului de capital și prefinanțarea TVA în funcție de natura activelor și persoana cedentului/primitorului.

Transferul ramurilor de activitate poate conduce la ajustarea dreptului de deducere a TVA. Printre avantaje se numără generarea relativ rapidă de numerar,

reducerea costurilor operaționale. TVA-ul nu se prefinanțează. Două mari dezavantaje constau în posibilitatea apariției unor implicații juridice privind dreptul muncii și impozitarea câștigurilor de capital.

Separarea ramurilor de activitate este o operațiune neimpozabilă din punct de vedere al impozitului pe profit, în cazul căreia nu se prefinanțează TVA, și conduce la reducerea costurilor operaționale. Totuși metoda prezintă unele dezavantaje, precum timpul și costul mari necesare reorganizării, și poate avea impact asupra generării fluxului de numerar.

Consolidarea ramurilor de activitate conduce la restructurarea afacerilor și optimizare fiscală

Printre avantajele se numără reducerea costurilor operaționale prin eliminarea duplicării funcțiilor și neimpozitarea profitului. Totuși, metoda este mare consumatoare de capital și timp.

Schimbarea modelului de afacere este o metodă complexă, ce se impune a fi adoptată în perioada de recesiune. Printre avantajele se numără reducerea costurilor operaționale prin centralizarea funcțiilor în unități specializate, creșterea puterii de negociere cu terții, mobilizarea excedentului de numerar într-o singură entitate, flexibilitate la dezinvestire.

Totuși, implică costuri fiscale privind transferul fondului comercial, prețuri de transfer și risc de sediu permanent.

Comaniile ar trebui să renunțe la disponibilizări și să reducă serviciile outdoor

Mihaela Mitroi, partener la firma de consultanță, aprecia că pentru a trece mai ușor peste criză este obligatoriu să optimizeze costurile și să găsească noi surse

de finanțare. Se apreciază că „în loc să dea afară personal, ar fi mai indicat ca șefii companiilor să le explice reprezentanților salariaților că trebuie să pună toți umărul la supraviețuirea firmei. Să taie din costurile inutile, cum sunt, de exemplu, abonamentele pentru angajați la sălile de sport. Apoi, ar putea internaliza activități. În loc să renunțe la angajați, ar putea să întrerupă contractele de servicii externalizate, distribuția de exemplu, și să facă acele lucruri cu propriii salariați“, a spus Mitroi.

Experții PricewaterhouseCoopers aduc aminte în acest context de facilitățile oferite de stat, printre care și cele pentru angajarea tinerilor absolvenți de învățământ superior - scutirea de contribuții la fondul de șomaj și suma lunară de 750 de lei pe care o primește angajatorul în fiecare lună timp de un an.

În acest context se amintește și de Fondurile Structurale Europene pentru Dezvoltarea Resurselor Umane. Iar pentru internalizarea activităților există de asemenea un ajutor de la stat, care suportă jumătate din cheltuielile cu formarea profesională.

Există soluții alternative de finanțare în contextul actualei crize financiare globale

Lipsa banilor va deveni din ce în ce mai pronunțată și tot mai multe companii vor încerca să caute alternative de finanțare la creditul bancar. Totuși, în funcție de situația financiară a fiecărei companii se impune o soluție de finanțare diferită. Potrivit specialiștilor PriceWaterhouseCoopers, soluții alternative de finanțare sunt: cesiune de creanțe, împrumuturi intra-grup, cash pooling/managementul lichidităților, barter, vânzare urmată de leasing.

Cesiunea de creanțe/ transferul portofoliului de creanțe se impune atunci când activele sunt imobilizate sub formă de creanțe, situație în care creanțele pe termen lung sunt greu recuperabile și în condiții de costuri mari. Operațiunea se poate califica drept activitate de creditare cu titlu profesional, contractul trebuie să susțină scopul transferului, iar valoarea actualizată a creanțelor trebuie să fie mai mică decât valoarea nominală a acestora.

Avantajele acestui tip de finanțare constau în: demobilizarea numerarului, deducerea integrală a costului creanțelor și minimizarea provizioanelor pentru clienți incerti.

Împrumuturile intra-grup sunt potrivite în condițiile în care există lichidități în cadrul grupului. Însă atenție: să nu fie calificate drept activitate de creditare cu titlu profesional și să aibă cod CAEN corespunzător cu respectarea limitelor stabilite de Legea 31/1990. Costul mai redus decât costul unei finanțări externe și planificarea fiscală sunt unele dintre avantajele acestui tip de finanțare.

Cash pooling/managementul lichidităților este caracteristic operațiunilor curente. Poate fi intermediat de bănci sau de o companie din grup și nu este considerat activitate de creditare cu titlu profesional. Această metodă de finanțare conduce la maximizarea utilizării lichidităților disponibile în grup și minimizarea costului global al îndatorării.

Barterul are în schimb la bază un contract de schimb comercial în care să fie stipulate clar veniturile și cheltuielile atribuite fiecărei părți. Totuși, trebuie avute în vedere implicațiile fiscale. Barterul este folosit atunci când compania nu are surse de disponibilități. Este adecvat pentru comerț intern și internațional și nu implică transfer de lichidități. |

Primele semne ale crizei financiare își fac apariția

Dacă în urmă cu câteva luni ne gândeam în ce măsură criza financiară începută în SUA va afecta și România, acum avem certitudinea că ne afectează din plin, este concluzia unui recent studiu al Coface. În ultimele două luni, octombrie și noiembrie, s-au confirmat semnalele crizei financiare în România, apărute încă din lunile de vară.

Astfel, primul semnal al unui relativ blocaj financiar a existat încă din iunie-iulie, când procesul de colectare a sumelor cu scadență depășită raportate de asigurații din portofoliul Coface Romania se desfășura cu greutate datorită problemelor de lichiditate a debitorilor și totodată datorită dificultăților întâmpinate în accesarea finanțării bancare.

În ultimele luni acest blocaj s-a confirmat prin dificultatea (și în multe cazuri imposibilitatea) companiilor de a-și finanța pe termen scurt plățile către furnizori, atunci când această finanțare nu era posibil de realizat din încasările proprii.

În luna noiembrie s-a observat o dublare a numărului de întâzieri la plată raportate de către asigurații din portofoliul Coface în relația cu clienții lor. Astfel, aproximativ 60% dintre aceste incidente provin din sectorul construcțiilor, abia la mare distanță venind sectoare ca distribuția bunurilor de larg consum sau IT.

De asemenea, criza de lichidități a companiilor din România este confirmată și de creșterea numărului de companii ale căror instrumente de plată sunt refuzate de bănci datorită lipsei fondurilor din conturi. Ca și exemplu, din 3.500 de companii verificate în ultimele 2 luni în baza de date a Coface, 5% dintre acestea au fost găsite cu incidente de plată înregistrate, iar 2/3 dintre ele având incidente noi (din ultima lună), în multe cazuri înregistrându-se deja incidente multiple.

Deși numărul de incidente în sine este unul îngrijorător (în acest caz discutăm de o creștere a numărului cu 30% față de verificările din prima jumătate a anului) și mai îngrijorător este că în foarte multe cazuri incidentele sunt înregistrate de companii care în anul 2007 prezentau situații financiare bune. Spre exemplu: o companie din domeniul distribuției FMCG cu o cifră de afaceri de 15 mil. euro în 2007 a avut într-o perioadă de 3 săptămâni 109 instrumente de plată refuzate (din care 30

erau cec-uri) sau o companie cu activități de producție cu o cifră de afaceri de 20 mil. euro în 2007 a avut 55 de instrumente de plată refuzate într-un interval de o săptămână.

Conform datelor publicate de Buletinul Insolvențelor, numai în lunile octombrie și noiembrie s-au deschis aproape 2000 de noi proceduri de insolvență, iar evoluțiile observate în cadrul procedurilor

Foto: ArhivaFoto.ro

de colectare a debitelor evidențiază faptul că procedura insolvenței este din ce în ce mai des utilizată și a devenit o măsură de recuperare a debitelor restante chiar și în cazul în care debitorul este o companie mare și aparent solvabilă.

Criza de lichidități și gradul de îndatorare ridicat al companiilor românești determină ca procedura insolvenței să nu reprezinte în toate cazurile o măsură efecace: lipsa lichidităților împiedică companiile să își plătească creditorii aflați chiar sub amenințarea insolvenței, iar îndatorarea face ca în proporție de peste 90% activele firmelor să fie gajate către bănci.

„Încă nu am văzut nivelul cel mai de jos al acestei crize, ne aflăm abia la început. 2009 va fi un an de sacrificiu, în care toate sectoarele și companiile vor suferi. Vor rezista companiile care vor implementa corect programe de restructurare și gestionare a riscurilor, și al căror management va putea anticipa și contracara principalele pericole ce vor impacta compania în următoarele 12 luni. Așteptăm falimente ale unor firme care arătau bine în 2007, dar care vor cădea datorită impactului

defavorabil al crizei asupra sectorului în care activează”, declară Cristian Ionescu, Director General, Coface Romania.

În aceste condiții, din poziția de specialist în managementul riscului de credit, Coface recomandă companiilor să manifeste o mai mare prudență în relațiile cu partenerii de afaceri:

- Orice decizie de acordare a unui credit comercial trebuie să fie bazată în primul rând pe informații la zi despre comportamentul de plată al partenerului (incidente de plată, datorii la bugetul de stat, datorii mari către furnizori etc.);

- Informațiile despre partenerii de afaceri pot fi utilizate din surse publice, dar pentru o imagine completă asupra bonității unor parteneri de afaceri se poate apela la opiniile specializate ale unor furnizori de informații;

- Diminuarea riscului întâmpinat în relațiile comerciale prin diversificarea portofoliului de clienți, cu scopul de a evita pe cât posibil expuneri majore pe un număr restrâns de parteneri de afaceri și regândirea termenelor de plată acordate;

- Regândirea gradului de risc al partenerilor deoarece în această perioadă

chiar și un partener tradițional poate să genereze probleme. Există de asemenea posibilitatea de a transfera riscul, atât pentru partenerii vechi cât și pentru clienții noi, către asiguratorii de credite comerciale.

Și totuși, economia va înregistra o creștere de 3% în 2009

Creșterea economică previzionată de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în țările sale de operare se va diminua semnificativ în 2009 ca urmare a încetinirii economice și a turbulențelor de pe piața financiară mondială. BERD recomandă țărilor în care investește să acorde prioritate maximă stabilizării sistemelor lor bancare.

Raportul BERD privind tranziția în 2008, publicație care prezintă evoluția economică și progresul reformelor în țările de operare ale BERD, întrevode o diminuare a creșterii economice de la 7,5 la sută în 2007 până la 6,3 la sută în 2008 și mai departe până la 3,0 la sută în 2009.

Faptul că economia regională a continuat să crească în faza de început a cri-

Foto: ArhivaFoto.ro

zei globale se datorează unei bune implementări a procesului de reformă, a arătat Erik Berglof, economistul șef al BERD. În prezent, regiunea este expusă unui mediu internațional mai puțin favorabil. Fluxurile de capital dinspre piețele emergente, evitarea riscului precum și recesiunea cu care se confruntă economiile cheie ale OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) vor pune la încercare economiile țărilor în tranziție.

Berglof a adăugat că scăderea rapidă a creșterii economice va avea ca efect atenuarea amenințării pe care o reprezintă inflația, în timp ce stabilizarea sistemelor bancare va deveni prioritatea principală a guvernelor din regiune. „Măsurile de stabilizare vor trebui să fie corelate cu cele ale altor țări – atât vest europene cât și alte țări în tranziție – ținând cont de legăturile dintre structurile de acționariat ale sistemului financiar din regiune“, a declarat Berglof.

BERD apreciază că în 2008 în Europa centrală și în statele baltice, creșterea economică se va reduce până la 4,3 de la 6,3 la sută anul trecut, iar în 2009 va scădea până la 2,2 la sută. În Europa de sud-est, anul acesta, creșterea economică se va situa la nivelul de 6,5 la sută față de 6,2 la sută în 2007, urmând ca în 2009 să scadă până la 3,1. În Comunitatea Statelor Independente (CSI) și Mongolia, în 2008 se prognozează scăderea creșterii economice până la 7,3 comparativ cu un nivel de 8,5 la sută în 2007, tendință ce se va menține și în 2009, anticipându-se o scădere până la 3,4 la sută.

În România, se așteaptă o creștere economică de 7,5 la sută în 2008 față de 6,0 la sută în 2007, urmând ca în 2009 aceasta să se situeze la 3,0 la sută.

Peter Sanfey, economistul băncii pentru Europa de sud-est, apreciază că: „România continuă să aibă perspective favorabile pe termen lung, deși pe termen scurt va cunoaște o reducere a creșterii sale economice. Principalele provocări cărora va trebui să le facă față vor fi menținerea disciplinei fiscale și atragerea de noi investiții în companii și infrastructură“.

Raportul privind tranziția arată că există riscul unei diminuări și mai mari a creșterii economice din regiune în cazul în care finanțarea externă ar dispărea. „În particular, unele țări continuă să aibă deficite mari de cont curent și datorii ridicate în valută, fiind astfel predispuse la scăderi semnificative ale rezultatelor economice în cazul în care infuziile de capital se reduc“, se arată în raport.

Într-un capitol separat dedicat impactului pe care îl are criza globală a creditării asupra regiunii, se arată că deteriorarea mediului financiar ar putea duce la o încetinire de durată a dezvoltării pieței creditelor. „Într-o atare situație, consecințele asupra creșterii generale a economiilor din regiunea în care operează BERD vor fi fără îndoială severe“, se menționează în raport.

Cu toate acestea, raportul constată că există o serie de factori ce ar putea ajuta regiunea să evite aceste tendințe negative sau cel puțin să facă față efectelor lor. Raportul indică că nivelul datoriei guvernamentale în țările de operare a scăzut constant din 2000 oferind astfel mai multă flexibilitate în cazul în care o intervenție politică mai importantă ar fi necesară. În ultimii ani, condițiile mediului de afaceri s-au îmbunătățit, iar piața muncii a

fost destul de flexibilă, permițând astfel o redresare mai rapidă a creșterii economice.

Raportul a mai semnalat și progresul reformelor de piață înregistrat în ultimul an, în special în Europa de sud-est și în unele zone ale Comunității Statelor Independente precum și în Mongolia.

Unele dintre statele cel mai puțin reformate, precum Belarus și Turkmenistan, au făcut pași importanți în sensul deschiderii propriilor lor piețe și reducerii rolului pe care îl are statul. Reforme semnificative s-au înregistrat mai ales în țările candidate și potențial candidate la aderarea la UE din Balcanii Occidentali. Dată fiind legătura strânsă dintre reforme și creșterea economică, acesta este un semnal pozitiv privind rezistența regiunii la schimbările pe termen scurt și perspectivele creșterii economice pe termen lung. |

www.bileteavion.ro

Stop căutărilor. Start călătoriei!

Bilete Avion

Controversele fiscale și problemele de finanțare nu vor dispărea în 2009

- Noul Guvern încearcă să recalibreze taxarea potrivit contextului actual
- Totuși, actualele măsuri propuse de Executiv pot conduce la inflamarea deficitului bugetar
- În 2009, piața imobiliară, cea mai lovită de criză, ar putea să se redreseze
- Și activitatea de creditare ar putea să reintre în normal la anul

RALUCA DOBRE

Deficitul bugetar va depăși cu siguranță 2,5% din PIB în 2009, pentru că veniturile la buget vor fi drastic afectate de reducerea TVA la alimente, iar Guvernul ar putea fi chiar nevoit să majoreze această taxă până la 25% la toate celelalte produse, sunt de părere majoritatea analiștilor.

Dintre măsurile fiscale prevăzute de noul program de guvernare, scăderea taxei pe valoarea adăugată la 5% pentru alimente poate genera o reducere a veniturilor bugetare, a declarat pentru NewsIn specialistul în probleme de fiscalitate Gabriel Biriș. Pe de altă parte, el consideră că o creștere a TVA pentru produsele de lux la 25% este inefficientă, în condițiile în care românii achiziționează astfel de bunuri mai mult din străinătate, unde sunt mai ieftine.

În același timp, o creștere a TVA pentru țigări sau alcool încurajează evaziunea fiscală pentru că taxele pe astfel de produse sunt deja foarte mari.

Și directorul Grupului de Economie Aplicată, Liviu Voinea, consideră că măsurile anunțate de PD-L și PSD ar putea atrage un deficit bugetar de peste 2,5% din PIB în 2009, cât este prevăzut în programul de guvernare, pentru că prevede mai multe cheltuieli decât venituri.

„Majorarea TVA la produsele de lux este o măsură necesară, însă s-ar putea ca, sub presiunea lipsei de bani, cauzată de reducerea TVA la alimente, să fie nevoie de o majorare a acestei taxe pentru toate celelalte produse până la 25%, limita maximă prevăzută de legislația europeană”, a declarat, pentru NewsIn, Liviu Voinea. Pe de altă parte, reducerea TVA la alimente ar putea reduce cu 50% evaziunea fiscală din domeniu, în condițiile în care, în prezent, statul încasează la buget doar jumătate din TVA-ul produselor de bază care se vând în magazine, a mai spus Voinea.

Reducerea taxei pe valoarea adăugată la alimente nu este văzută cu ochi buni nici de economistul senior al ING Bank România, Nicolae Alexandru-Chidesciuc. El nu contestă ideea în sine, deoarece consideră că trebuie ajutate anumite categorii sociale, dar susține că nivelul de 5% este prea scăzut și nu va putea fi acoperit de veniturile suplimentare obținute din TVA-ul încasat pentru produsele de lux.

Biriș: 25% TVA la produsele de lux este ilegală

Majorarea TVA la 25% pentru produsele de lux, măsură propusă în programul de guvernare al PD-L - PSD, este ilegală, deoarece legislația europeană permite doar existența a „cel mult două cote redu-

se”, a declarat, pentru NewsIn, specialistul în fiscalitate Gabriel Biriș.

„Directiva europeană prevede că poți avea cel mult două cote reduse, în textul legislativ nu se vorbește de majorări. Pentru a putea duce TVA la produsele de lux la 25% trebuie mai întâi să majorezi această taxă pentru toate grupele și apoi să începi să scazi, ceea nu se va întâmpla”, a mai explicat Biriș.

Biriș a adăugat că această măsură ar fi oricum inefficientă, în condițiile în care majoritatea românilor achiziționează astfel de bunuri din străinătate, unde sunt mai ieftine ca în România.

În prezent, în statele dezvoltate ale Uniunii Europene, tendința este de reducere a fiscalității, ca măsură care să

Foto: ArhivaFoto.ro

sustină economiile naționale, afectate de criza financiară globală. Specialistul în probleme de fiscalitate a menționat că scăderea TVA la alimente până la 5% este, de asemenea, improbabilă.

Păstrarea cotei unice la 16% menține ridicat interesul investitorilor pentru România

Printre aspectele pozitive ale programului se numără redirectionarea anumitor cheltuieli spre investiții, elaborarea de bugete multianuale și decizia de menținere a cotei unice de impozitare la 16% pentru că, în acest fel, se păstrează atractivitatea mediului investițional din România, consideră economistul senior al ING Bank România. „Partea negativă a acestui program este, însă, că se pune accent pe cheltuielile sociale în condițiile în care ar fi nevoie de o reducere drastică a cheltuielilor în general. La cum arată programul, nu văd cum s-ar putea obține reducerea deficitului bugetar la 2,5% din PIB în 2009“, a atras atenția Chidesciuc.

Chidesciuc a adăugat că previziunile ING vizează un deficit bugetar de 5,5% din PIB în 2009, potrivit calculelor efectuate după ultimele promisiuni ale Guvernului Tăriceanu, și a menționat că nu va modifica estimarea până ce nu vor fi numiți noii miniștri și până nu vor fi adoptate măsuri concrete. „Nu văd niciun motiv de modificare a prognozei. Aștept să văd măsurile concrete ale noului guvern“,

a concluzionat Chidesciuc. Voinea consideră că eliminarea temporară a impozitului pe veniturile din dobânzi este foarte bună, întrucât sprijină economisirea, și nu consumul. „Această măsură vine să corecteze o injustiție, întrucât impozitul pe câștigurile la bursă urma să fie eliminat, în vreme ce persoanele care își economisau banii în bănci erau nevoite să plătească impozite“, a adăugat Voinea.

Problema este că introducerea acestei măsuri va diminua veniturile la buget cu aproape 100 milioane euro, a mai spus Voinea.

Bancherii prevăd echilibrarea pieței imobiliare în 2009

Creditarea imobiliară, încetinită în prezent, își va reveni treptat în 2009, după ce cererea va începe din nou să se manifeste, însă băncile nu vor acorda credite imobiliare clienților care nu dispun de cel puțin 25% din valoarea achiziției, potrivit bancherilor. Bancherii au explicat că, pe piața românească, există în continuare o cerere mare de locuințe, care va începe treptat să se manifeste tot mai mult.

Președintele Alpha Bank România, Sergiu Oprescu, a estimat că avansul minim cerut clienților de bănci la credite imobiliare va fi de 30-35%, însă a ținut să precizeze că împrumutul ipotecar „funcționează în continuare, e doar încetinit“. „Pe segmentul imobiliar există o cerere fundamentală care se va manifesta. Cererea nu a dispărut, ci doar s-a ascuns și s-a amânat. Avem cumpărători care spun că acum nu este momentul potrivit“, a completat Sergiu Oprescu. El a precizat că, potrivit unor studii, doar la nivelul Bucureștiului există o cerere de cel puțin 200.000 de case.

„Este o cerere acută de locuințe pe piață și cred că în primăvară se vor dezgheța un pic lucrurile“, a spus președintele CEC Bank, Radu Grațian Ghețea, la emisiunea „Unde investim în 2009“.

Dan Pascariu, președintele consiliului de supraveghere al Unicredit-Țiriac Bank, a detectat drept cauze ale blocării pieței, în afară de criza propriu-zisă, sentimentul de criză, „care îi face pe oameni să amâne achizițiile importante“, dar și restricțiile la accesarea de credite. El a arătat că nu va avea loc o înăsprire semnificativă a creditării imobiliare, atât timp cât băncile din România nu au acordat niciodată credite în condițiile din Marea Britanie, unde, spre exemplu, au existat bănci care acordau împrumut echivalent cu 105% din valoarea locuinței. Totuși, o schimbare semnificativă a avut loc în ceea ce privește achizițiile de terenuri, deoarece băn-

cile românești nu mai acceptă doar terenul drept garanție, potrivit lui Pascariu. Totuși, băncile românești nu dădeau credite pentru terenuri fără avans de cel puțin 50% nici înainte de începutul crizei imobiliare.

În ceea ce privește locuințele noi, acestea își vor menține mai bine valoarea decât casele vechi, în condițiile în care niciun proiect nou nu a apărut în ultimele luni.

Banca centrală trebuie să injecteze bani în piață, pentru ca lichiditatea să crească, iar dobânzile la depozite să scadă

Băncile vor începe, în prima parte a anului viitor, să lucreze cu dobânzi normale, de 10-11% pe an la depozitele în lei și de 15-16% la credite, după o creștere susținută în ultimele luni, este de părere domnul Ghețea. „A fost un puseu la sfârșitul anului, însă eu cred că, în prima parte a anului viitor, vom lucra cu dobânzi normale, de 10-11% la depozitele în lei și de 15-16% la credite“, a mai adăugat acesta.

„Acela care vrea să facă speculație, să facă, dar este recomandabil să facă acela care are informația și banii. În plan personal, am aplicat principiul că e bine să merg pe leu: trăim în România și primim salariile în lei“, a spus Ghețea. „Recomandarea mea pentru persoanele fizice este să se rețină în a face speculații pe piață. Plasamentele pe 3-6 luni sunt cele mai indicate în acest moment“, a adăugat el.

Bancherii au avertizat, însă, că dobânzile nu pot crește prea mult, în ciuda evoluției din ultimii luni, pe fondul goanei băncilor după finanțare.

„La dobânzi la lei de peste 20% pe an, este un risc foarte mare. Nimeni nu poate face investiții la astfel de dobânzi“, a spus Dan Pascariu, președintele consiliului de supraveghere al Unicredit-Țiriac Bank. El a menționat că dobânzile la depozitele în lei trebuie să scadă față de nivelurile actuale, de 14-15% pe an în unele cazuri.

„Se economisește în moneda în care sunt veniturile și în care se previzionează cheltuielile“, a spus Dorin Boboc, director de investiții la Allianz-Țiriac Pensii Private, menționând că raționamentul este valabil și pentru populație, și pentru companii.

Însă miza pe leu s-ar putea dovedi o alegere mai puțin fericită în cazul unei depreciere accentuate a leului, până la 4,2-4,3 lei/euro în prima parte a anului viitor, care ar face ca dobânda la depozitele la euro și câștigul din apreciere să facă depozitele în euro mai profitabile. |

Taxarea directă - o retrospectivă KPMG a anului 2008

O parte dintre măsurile adoptate pe parcursul anului trecut se vor aplica și în anul fiscal 2009. Guvernul a modificat în mod constant Codul Fiscal, insistând asupra taxei pe valoarea adăugată, modului de aplicare și măsurilor de simplificare, dar și asupra impozitului pe profit, impozitului pe dividende, achizițiilor intracomunitare. Mai mult, Guvernul a adoptat și măsuri sociale, prin majorarea limitei anuale de deductibilitate a cheltuielilor cu fondurile de pensii facultative și prin recalcularea modului de remunerare a indemnizației lunare pentru creșterea copilului, devenind maximul dintre 600 lei sau 85% din media veniturilor realizate în ultimele 12 luni.

RALUCA DOBRE

Din 2009, pierderile fiscale anuale se recuperează din profiturile impozabile

Pierderile fiscale anuale înregistrate începând cu anul 2009 se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi (anterior OUG nr. 91/2008, perioada maximă de recuperare era de 5 ani consecutivi). În cazul contribuabililor care au fost plătitori pe impozit pe venitul microîntreprinderilor și au înregistrat pierdere fiscală anterior publicării prezentei Ordonanțe, această pierdere se recuperează astfel:

- În limita celor 5 ani de la data înregistrării pierderii, în cazul în care contribuabilul revine la sistemul de impozitare cu impozit pe profit până la data de 1 ianuarie 2009.

- În limita celor 7 ani de la data înregistrării pierderii, în cazul în care contribuabilul revine la sistemul de impozitare cu impozit pe profit după data de 1 ianuarie 2009.

În 2008 a fost revizuită reglementarea impozitării dividendelor pentru 2009

Guvernul a adoptat o Ordonanță de Urgență (OUG 91/2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 480 din 30/06/2008), aducând modificări Codului Fiscal. Scopul principal este de a corela legislația fiscală română cu cerințele UE, în urma unei scrisori de somare primite de la Comisia Europeană. Dispozițiile Ordonanței vor intra în vigoare de la 1 ianuarie 2009.

La începutul lunii mai 2008, România a primit o avertizare din partea Comisiei

Europene cu privire la existența unei potențiale discriminări în ceea ce privește taxarea dividendelor, deoarece dividendele distribuite de o societate română unei societăți nerezidente sunt taxate cu o cotă de 16%, în timp ce o distribuție echivalentă către o entitate română ar fi taxată doar cu 10%. Pentru a corecta această discriminare, OUG nr. 91/2008 reduce la 10% cota de impozitare a dividendelor distribuite de către persoane juridice române persoanelor juridice rezidente într-un alt stat membru al Uniunii Europene (UE) sau al Asociației Europene a liberului schimb (AELS).

Comentariu KPMG

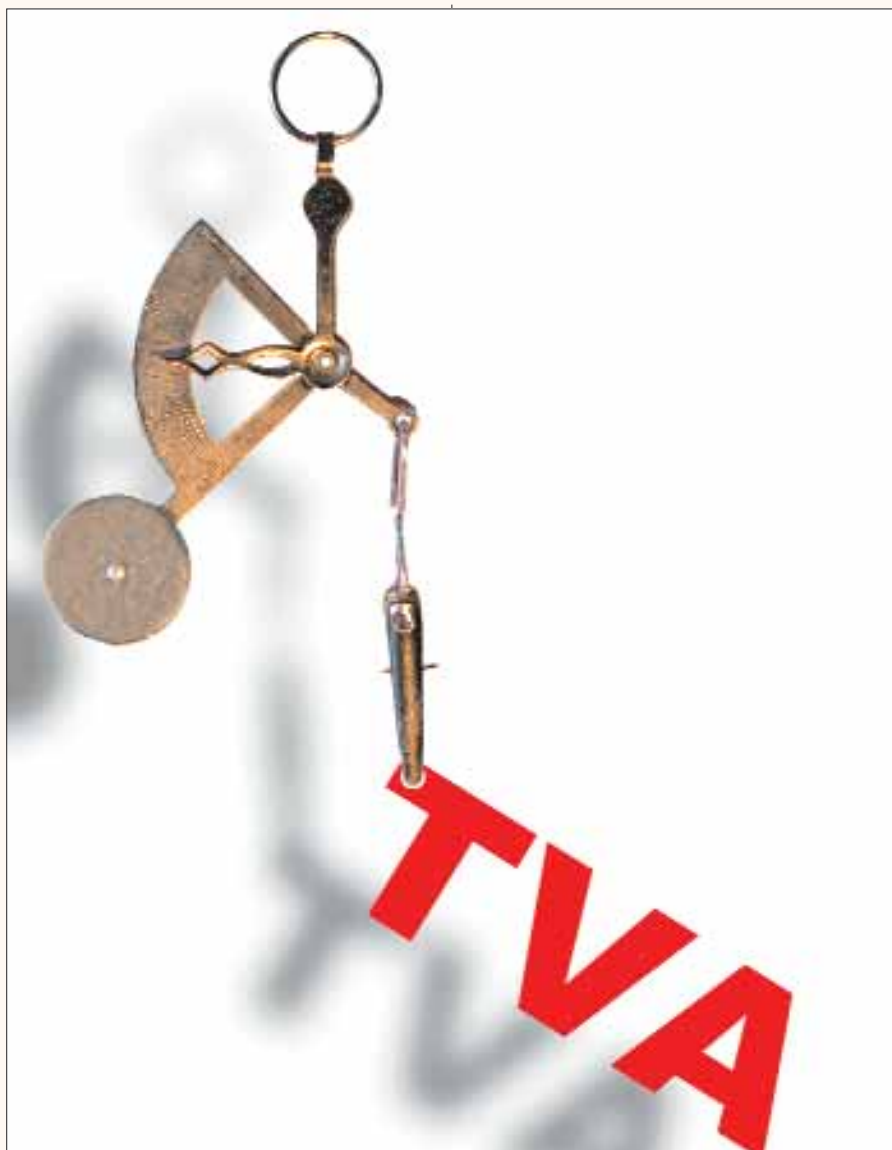
Deși Autoritățile Fiscale Române au adus modificări în vederea eliminării discriminării entităților nerezidente care obțin în România venituri din dividende, legislația fiscală în domeniul dividendelor conține în continuare elemente discriminatorii. La calculul profitului impozabil, societățile române privesc dividendele primite de la alte entități române ca fiind neimpozabile; pe de altă parte, în absența anumitor condiții (participare de minimum 15%, respectiv 10% începând cu 2009, pentru o perioadă de minimum doi ani consecutivi), dividendele primite de la societăți rezidente în alte state membre UE sunt incluse în baza de calcul a profitului impozabil, ceea ce are ca rezultat o datorie fiscală mai mare pentru societățile române ce aleg să investească în entități nerezidente.

Pentru armonizarea cu regulile aplicabile acestor plăți în UE și Elveția, Ordonanța schimbă Codul Fiscal pentru a stabili reglementări similare celor pentru taxarea plăților de dividende, dobânzi și redevențe efectuate între entități afiliate și societăților rezidente în statele membre AELS care nu sunt și membre UE (Islanda, Norvegia și Liechtenstein). Astfel, veniturile din dobânzi și redevențe obținute în România de o persoană juridică rezidentă în Islanda, Norvegia sau Liechtenstein vor fi taxate cu 10% până la data de 31 decembrie 2010, respectiv scutite de impozit începând cu 1 ianuarie 2011, cu condiția ca beneficiarul efectiv al dobânzilor/redevențelor să dețină minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare la persoana juridică română pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin doi ani. Dividendele plătite de o societate română unei societăți rezidente într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau în unul din statele AELS sunt scutite de impozit dacă beneficiarul dividendelor deține minimum 15% (10% începând cu 1 ianuarie 2009) din titlurile de participare la societatea română pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin doi ani (perioadă ce se încheie la data distribuirii dividendelor). Noile reglementări sunt de asemenea aplicabile sediilor permanente din România aparținând întreprinderilor dintr-un stat membru al UE sau AELS.

La achizițiile intracomunitare, neplătitorii de TVA trebuie să depună un decont special

În cazurile în care persoanele care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA efectuează achiziții intracomunitare în România de mijloace de transport noi, persoanele în cauză au obligația de a depune un decont special de TVA privind achizițiile efectuate. Anterior Ordonanței, decontul trebuia depus până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care lua naștere exigibilitatea taxei, independent de procesul de înmatriculare a autovehiculului, ceea ce însemna că vehiculul putea fi înmatriculat fără a fi efectuată plata TVA aferentă. În vederea asigurării plății TVA necesară, începând cu 1 noiembrie 2008, obligația depunerii decontului intervine înainte de înmatricularea mijlocului de transport (însă nu mai târziu de data de 25

(inclusiv) a lunii următoare celei în care ia naștere exigibilitatea taxei.

Nici taxa pe valoarea adăugată nu a fost ocolită de ajustări în 2008

În conformitate cu deciziile Curții Europene de Justiție, scutirile de TVA pentru serviciile externalizate aferente operațiunilor de natură financiar-bancară scutite de taxa pe valoarea adăugată se aplică în funcție de natura serviciilor, și nu de statutul persoanei care le prestează sau căreia îi sunt prestate. Serviciile externalizate ce nu sunt scutite de taxă sunt: serviciile de marketing, cercetare, serviciile juridice, de contabilitate și audit. Negocierea în operațiunile financiar-bancare este definită ca fiind procesul prin care sunt asigurate toate demersurile necesare pentru ca prestatorul și clientul să intre în relație contractuală. Este menționat faptul că simpla culegere și prelucrare a datelor și furnizare a rezultatelor nu reprezintă negociere în operațiunile financiar-bancare.

Sfera prestărilor de servicii de natură financiar-bancară scutite de taxa pe valoarea adăugată a fost lărgită pentru a include:

- Scutirea următoarelor tipuri de împrumuturi: împrumuturilor garantate cu bunuri imobile, inclusiv împrumuturile ipotecare, împrumuturile garantate cu bunuri mobile corporale, inclusiv împrumuturile acordate de casele de amanet. Cu toate acestea, componentele de finanțare din cadrul vânzărilor de bunuri cu plata în rate sau din cadrul operațiunilor de leasing nu se cuprind în sfera serviciilor menționate mai sus deoarece sunt considerate ca fiind o parte a remunerației pentru respectivele bunuri sau servicii.

- Servicii precum: depozitarea, transferul sau retragerea banilor către sau din conturile bancare (inclusiv prin mijloace electronice), transferul de fonduri din conturi în alte mijloace bănești și alte moduri prin care se poate plăti pentru bunuri și servicii. În această categorie au fost incluse și serviciile auxiliare aferente

serviciilor prezentate mai sus; astfel sunt scutite: verificarea plăților, eliberarea extraselor de cont duplicat, punerea la dispoziția clienților a copiilor mesajelor SWIFT aferente plăților acestora.

Normele prevăd, în mod expres, tratamentul din punct de vedere al TVA atât al serviciilor de recuperare creanțe, cât și al operațiunilor de factoring. Recuperarea de creanțe este considerată ca fiind o prestare de servicii efectuată de către persoana care preia creanțele, cu plată, și în consecință, taxabilă din punctul de vedere al TVA. Regimul de taxare se aplică și în cazurile în care, odată cu preluarea creanțelor, prestatorul nu preia și riscul privind neîncasarea acestora. Cu toate acestea, în situațiile în care prestatorul preia creanțele aferente unui credit acordat (asumându-și astfel poziția de creditor), operațiunea este scutită de TVA. În ceea ce privește regulile din punct de vedere TVA aplicabile operațiunilor cu monedă națională sau valută ca mijloc de plată, și a operațiunilor cu părți sociale și acțiuni necotate la bursă, acestea sunt după cum urmează:

- Sunt scutite operațiuni precum schimbarea bancnotelor sau monedelor într-o altă sau în aceeași valută și distribuirea de numerar;

- Nu sunt scutite operațiunile de furnizare de informații financiare, analize ale evoluției cursului valutar și/sau ratei dobânzii, comercializarea dispozitivelor de numărare sau sortare a banilor, servicii externalizate privind transportul de numerar;

- Sunt scutite transferul și/sau alte operațiuni cu părți sociale și acțiuni necotate la bursă, exceptând administrarea și depozitarea titlurilor de valoare și depozitarea activelor fondurilor speciale de investiții. Gestionarea organismelor de plasament colectiv, a fondurilor de pensii administrate privat, a fondurilor de pensii facultative și a fondurilor comune de garantare a creanțelor nu este taxabilă din punct de vedere al taxei pe valoarea adăugată.

Scutirea de taxă pe valoarea adăugată aplicabilă operațiunilor de asigurare/reasigurare se aplică și în cazul externalizării tranzacțiilor, dar numai în situația în care societățile către care se externalizează suportă riscul și încheie contracte de asigurare în nume propriu. Totodată, serviciile de marketing și serviciile administrative nu beneficiază de scutirea de TVA, fiind considerate nespecifice serviciilor de asigurare.

Persoanele impozabile care au emis facturi în regim de taxare și, ulterior, au

intrat în posesia documentelor justificative care le dau dreptul la aplicarea unei scutiri de taxă pot corecta facturile emise. De asemenea, organele de control fiscal vor permite deducerea taxei pe valoarea adăugată în situația în care documentele controlate aferente achizițiilor nu conțin toate informațiile prevăzute de lege și/sau acestea sunt incorecte, cu condiția ca documentele să fie corectate pe durata controlului. Auto-factura se întocmește și în cazul depășirii plafoanelor pentru protocol, sponsorizare, mecenat. În acest caz, denumirea și descrierea bunurilor livrate sau serviciilor prestate va fi „depășire plafon protocol, sponsorizare sau mecenat”, după caz.

Noile norme privind TVA prevăd și măsuri de simplificare

Noile norme prevăd reguli tranzitorii referitoare la eliminarea măsurilor de simplificare (taxarea inversă) în domeniul TVA pentru lucrări de construcții-montaj și livrări de clădiri, părți de clădiri și terenuri. Astfel, în cazul lucrărilor de construcții-montaj pentru care au fost încasate avansuri și emise facturi în regim de taxare inversă (fie pentru valoarea totală, fie pentru valoarea parțială) până la data de 31 decembrie 2007, însă faptul generator de taxă intervine în anul 2008, regimul normal de taxă se aplică numai pentru diferența dintre valoarea lucrărilor pentru care faptul generator de taxă intervine în anul 2008 și valoarea avansurilor încasate/sumele înscrise în facturi emise până la data de 31 decembrie 2007 inclusiv. În ceea ce privește livrările de clădiri, părți de clădire și terenuri, pentru care au fost încasate avansuri și/sau emise facturi în regim de taxare inversă (fie pentru valoarea totală, fie pentru valoarea parțială) până la data de 31 decembrie 2007, însă formalitățile legale pentru transferul titlului de proprietate de la vânzător la cumpărător sunt îndeplinite după 1 ianuarie 2008, regimul normal de taxă se aplică numai pentru diferența dintre valoarea livrării și valoarea avansurilor încasate/sumele înscrise în facturi emise până la data de 31 decembrie 2007.

Conform noilor norme metodologice, lucrările efectuate asupra bunurilor mobile corporale cuprind toate operațiunile umane și mecanice efectuate asupra unui bun mobil corporal, altele decât cele de natură intelectuală sau științifică, respectiv serviciile care constau printre altele în: procesare, prelucrare, reparații. Expertize privind bunurile mobile corporale reprezintă examinarea acestora cu scopul de a le stabili valoarea. Ambalajele sau alte

bunuri utilizate, în legătură cu bunurile asupra cărora au fost realizate lucrări, sunt accesorii serviciilor realizate și nu vor fi tratate ca livrări de bunuri, ci ca parte a serviciului prestat. Ca și regulă generală, pentru lucrările efectuate asupra bunurilor mobile corporale, locul prestării este locul unde sunt prestate serviciile. Cu toate acestea, locul prestării este considerat ca fiind în statul membru care a atribuit codul de înregistrare în scopuri de TVA, în cazul în care următoarele două condiții sunt cumulativ îndeplinite:

- Clientul comunică un cod de înregistrare atribuit de un stat membru, altul decât cel în care se prestează serviciile efectiv;

- Serviciile se referă la bunuri care sunt transportate în afara statului membru în care serviciile sunt prestate. Astfel, lucrările și expertizele efectuate pe teritoriul României asupra unor bunuri mobile corporale de origine comunitară sunt neimpozabile în România numai dacă sunt îndeplinite condițiile menționate anterior.

Baza impozabilă a bunurilor achiziționate intracomunitar include cheltuielile de transport numai dacă transportul este în sarcina vânzătorului (sau pentru partea din transport care este în sarcina vânzătorului).

Pentru bunurile de capital pentru care în anul 2007 s-a aplicat ajustarea pentru o cincime sau pentru o douăzecime, după caz, din taxa dedusă inițial, taxa aferentă părții din bunul de capital utilizate pentru operațiuni care nu dau drept de deducere (diferența rămasă de 4/5 sau 19/20) va fi ajustată o singură dată și înscrisă în decontul lunii decembrie 2008. Dispoziția tranzitorie nu se aplică în cazul în care în decursul anului 2008 trebuie efectuată ajustarea o singură dată pentru întreaga perioadă de ajustare rămasă.

Printre modificările în ceea ce privește calitatea de importator în scopul TVA se numără și cazul lucrărilor de bunuri care sunt instalate sau asamblate (de către furnizor ori de către un terț în numele lui) și livrate în România pentru care importator poate fi furnizorul bunurilor sau cumpărătorul către care se expediază bunurile, dacă acesta a optat pentru calitatea de importator. Orice persoană care nu este importator în scopul taxei, dar deține o declarație vamală de import în care este menționată ca și importator al bunurilor, nu are dreptul de deducere a TVA aferentă importului respectiv decât în situația în care se va aplica structura de comisionar, respectiv va refactura valoarea bunurilor importate și a TVA aferente către per-

soana care ar fi avut calitatea de importator.

Au fost stabilite unele reguli privind comercializarea și transportul tutunului brut și al tutunului parțial prelucrat, pentru a asigura perceperea corectă a accizelor pentru aceste produse.

Au fost introduse unele mențiuni referitoare la regimul de autorizare a antrepozitelor fiscale propuse pentru producția de alcool etilic, băuturi alcoolice, amestecuri de băuturi alcoolice cu băuturi nealcoolice, cât și pentru producția de produse energetice. Astfel, sunt clarificate unele prevederi referitoare la documentația ce trebuie depusă de antrepozitarii autorizați propuși și la condițiile în care se pot desfășura activități în regim de probe tehnologice.

A fost reglementată metodologia de restituire a accizelor pentru produsele supuse accizelor nearmonizate (sortimente de cafea, confecții din blănuri naturale, bijuterii din aur/platină, arme, iahturi) achiziționate din state membre sau din import și returnate furnizorilor, exportate sau livrate în alt stat membru. Sunt precizate documentele justificative necesare restituirii, autoritatea fiscală la care trebuie depusă cererea de restituire, precum și pașii ce trebuie urmați în cazul în care

nivelul accizei este redus. Cursul de schimb valutar utilizat pentru calculul accizelor va fi comunicat pe site-ul Ministerului Economiei și Finanțelor în termen de 15 zile de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Acest curs se va utiliza pe toată durata anului următor.

Guvernul a modificat Codul Fiscal în favoarea jucătorilor la Bursă

Guvernul a adoptat Ordonanța de Urgență nr. 127/2008 (în continuare („Ordonanța”), publicată în Monitorul Oficial (nr. 705/16 octombrie 2008), prin care se aduc modificări Codului Fiscal (Legea 571/2003). Principalele modificări vizează piața de capital din România; scopul principal este stimularea investițiilor pe Bursa de Valori București (BVB).

Veniturile realizate în anul 2009 de către plătitorii de impozit pe profit, fie societăți române, fie societăți străine, din tranzacționarea titlurilor de participare (și anume acțiuni) pe piețele reglementate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM) sunt neimpozabile. Cu toate acestea, cheltuielile aferente realizării acestor venituri (de exemplu costul acțiunilor înregistrat ca și cheltuielile la momentul vânzării titlurilor sau cheltuielile

aferente tranzacționării acestora) reprezintă cheltuieli nedeductibile la calculul impozitului pe profit.

Câștigurile obținute de persoanele fizice române din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise, sunt scutite de impozit pe venit pentru anul 2009, indiferent de piața de capital (română sau străină) pe care au fost obținute. Anterior Ordonanței, aceste câștiguri se impozitau diferențiat cu o cotă de 1% pentru titlurile de valoare deținute pe o perioadă de un 1 sau mai mult, respectiv 16% pentru titlurile de valoare deținute pe o perioadă mai mică de un an. Totodată, persoanele fizice care, în urma compensării pierderilor înregistrate din tranzacții pe piața de capital cu câștigurile de aceeași natură, vor înregistra o pierdere anuală, începând cu pierderea anuală din anul 2010 vor avea posibilitatea de a reporta această pierdere numai în următorul an fiscal, în vederea compensării cu câștigurile de aceeași natură (pierderea anuală înregistrată în anul fiscal 2009 nu se reportează). Conform legislației în vigoare anterior apariției Ordonanței, pierderile anuale nu se reportau.

Comentariu KPMG

Diversele măsuri menite să stimuleze investițiile pe Bursa de Valori București par a fi o încălcare a principiului UE al liberei circulații a capitalului deoarece numai câștigurile obținute din investiții pe piețele financiare din România beneficiază de suspendarea impozitării, nu și câștigurile obținute din investiții pe alte piețe din UE. De asemenea, este discutabil dacă aceste măsuri ar avea cu adevărat un efect benefic asupra societăților române ce tranzacționează pe piețele de capital din România. Dacă aceste societăți înregistrează o pierdere ca urmare a vânzării titlurilor de participare pe care le dețin, această pierdere nu ar putea fi recuperată din profiturile impozabile ale societății, întrucât ar trebui tratată ca și nedeductibilă. Astfel, în anumite cazuri aceste măsuri ar putea duce, în fapt, la creșterea obligațiilor fiscale ale anumitor investitori. Astfel, este recomandabil, cel puțin în cazul în care se urmărește angajarea în tranzacții pe piețele de capital, ca asemenea tranzacții să aibă loc numai după efectuarea în prealabil a unei planificări fiscale adecvate.

Începând cu 01.01.2009, veniturile obținute de organismele nerezidente de plasament colectiv, fără personalitate juridică, din transferul titlurilor de valoare, deținute direct sau indirect într-o persoană juridică română, nu reprezintă venituri impozabile în România. Aceasta reprezintă o scutire permanentă a impozitării, nefiind limitată la anul 2009.

Comentariu KPMG

Scutirea la care se face referire se aplică numai fondurilor OPCVM nerezidente în România fără personalitate juridică și nu se aplică fondurilor OPCVM ce au personalitate juridică. Aceste fonduri OPCVM cu personalitate juridică beneficiază de scutirea pentru anul 2009 acordată tuturor societăților. Separat, prevederile Titlului V din Codul Fiscal sunt acum, în mod clar, aplicabile fondurilor de tip OPCVM străine, inclusiv fondurilor OPCVM fără personalitate juridică întrucât acestea sunt acum definite ca fiind nerezidente. Unele dintre aceste fonduri nu sunt considerate rezidente fiscal în țara în care sunt înregistrate și, prin urmare, nu pot beneficia de prevederile mai favorabile ale tratatelor de evitare a dublei impunerii. Este deci posibil ca cel puțin dividendele și dobânzile obținute de către fondurile OPCVM, cu sau fără personalitate juridică, de la entități române, să fie supuse impozitării cu reținere la sursă în România. În anumite cazuri, acest tratament ar putea fi discriminatoriu (comparativ cu tratamentul aplicabil anumitor fonduri înregistrate în România). Datorită faptului că România este stat membru al UE, ar fi posibil, cel puțin teoretic, ca un asemenea OPCVM nerezident să conteste un astfel de tratament discriminatoriu.

Câștigurile realizate din România de nerezidenți din transferul instrumentelor financiare derivate nu reprezintă venituri impozabile în România.

A fost modificat cuantumul indemnizației privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului

Legea nr. 257 din 31 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 746 din 4 noiembrie 2008, modifică alineatul 1 al articolului 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului. Prin urmare, începând cu 1 ianuarie 2009, persoanele care, timp de 12 luni anterior nașterii copilului, au realizat venituri profesionale supuse impozitului pe venit vor beneficia de o indemnizație lunară pentru creșterea copilului, maximul dintre 600 lei sau 85% din media veniturilor realizate în ultimele 12 luni. Indemnizația este plătită oricărui dintre părinți, astfel că, cuplurile trebuie să aleagă dacă tatăl sau mama copilului va beneficia de aceasta.

Noua regulă se va aplica și persoanelor care beneficiază deja de indemnizație. În prezent, indemnizația pentru creșterea copilului este de 600 de lei, indiferent de nivelul venitului realizat anterior nașterii, astfel că noua prevedere va fi în mod special avantajoasă persoanelor cu venituri salariale mari anterior intrării în concediu pentru creșterea copilului.

KPMG mai notează faptul că informațiile de mai sus se bazează pe prevederile Legii nr. 257/2008 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului.

Angajatorilor le-a fost majorată limita anuală de deductibilitate a cheltuielilor cu fondurile de pensii

Conform Ordonanței, limita anuală de deductibilitate a cheltuielilor cu contribuții efectuate de angajator pentru fiecare angajat la schemele de pensii private facultative (luată în considerare în vederea stabilirii bazei de impozitare pentru impozitul pe profit) este majorată de la 200 euro la 400 euro (echivalentul în lei al acestor sume).

Totodată, limita anuală de deductibilitate a cheltuielilor cu primele de asigurare voluntară de sănătate este majorată de la 200 euro la 250 euro. Noile limite de deductibilitate se aplică și în vederea stabilirii bazei de impozitare a veniturilor din activități independente. Contribuțiile la fondurile de pensii facultative sunt deductibile din venitul net din salarii în limita unui nivel anual ce nu trebuie să depășească echivalentul în lei a 400 euro (anterior, limita anuală era de 200 euro).

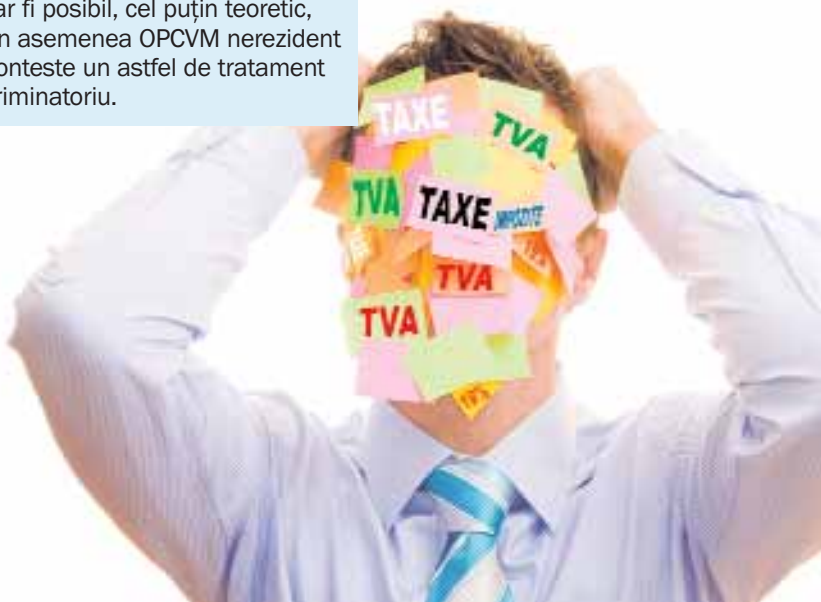
Guvernul a aprobat noi norme metodologice de aplicare a impozitului pe profit

Veniturile și cheltuielile luate în calcul la stabilirea profitului impozabil includ acum și veniturile, și cheltuielile generate de evaluarea ulterioară a instrumentelor financiare derivate.

Noile prevederi menționează categoriile de persoane considerate ca fiind persoane fizice asimilate salariaților și administratorilor, și anume: directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat și persoanele fizice rezidente sau nerezidente detașate, în situația în care contribuabilul suportă drepturile legale pentru acestea.

În ceea ce privește deducerea rezervelor și provizioanelor, se precizează faptul că, în cazul în care rezerva legală a persoanei juridice beneficiare de deducere depășește a cincea parte din capitalul social ca urmare a unor operațiuni de reorganizare, diminuarea rezervei legale la nivelul prevăzut de lege nu este obligatorie.

Persoanele juridice române care plătesc dividende către alte persoane juridice române nu au obligația să rețină, să declare și să plătească impozit pe dividende dacă beneficiarul dividendelor deține minimum 15% (respectiv 10% începând cu 2009) din titlurile de participare pe o perioadă de 2 ani (consecutivi, împliniți la data plății dividendelor), chiar dacă acestea sunt distribuite din profiturile nerepartizate ale exercițiilor financiare anterioare anului 2007. |

Organizarea și efectuarea INVENTARIERII

CARMEN BUDRIS
EXPERT CONTABIL, HUNEDOARA

Majoritatea firmelor efectuează inventarierea patrimoniului doar la sfârșitul anului. Mulți agenți economici nu cunosc și nu aplică legislația legată de organizarea și desfășurarea inventarierii, astfel încât NU calculează perisabilitățile, provizioanele de depreciere sunt o necunoscută, efectuează inventarierea cu persoane incompatibile, nu întocmesc toate documentele prevăzute în norme.

În conformitate cu Legea contabilității nr 82/1991 și cu prevederile OMF 1753/2004, societățile comerciale, companiile naționale, regiile autonome, asociațiile cu și fără scop patrimonial, precum și persoanele fizice care desfășoară activități producătoare de venituri, au obligația organizării și efectuării inventarierii elementelor de activ și pasiv.

Rezultatul inventarierii anuale se înregistrează în contabilitate potrivit reglementărilor contabile aplicabile.

Evaluarea elementelor deținute cu ocazia inventarierii și prezentate în situ-

țiile anuale se face potrivit normelor și reglementărilor contabile.

Unitățile enumerate au obligația să efectueze inventarierea cel puțin o dată pe an în cursul funcționării lor, în cazul fuziunii sau încetării activității, precum și în următoarele situații:

- la cererea organelor de control
- ori de câte ori sunt indicii că există lipsuri sau plusuri în gestiune care nu pot fi stabilite cert decât prin inventariere
- când intervine o predare-primire de gestiune
- la reorganizarea gestiunilor
- în urma calamităților naturale sau a cazurilor de forță majoră
- în alte cazuri prevăzute de lege

La începutul activității unității, inventarierea are ca scop principal stabilirea și evaluarea elementelor de active care constituie aport la capitalul social, la patrimoniul inițial al persoanelor juridice fără scop patrimonial și la patrimoniul instituțiilor publice ce se înscriu în registrul inventar grupate pe conturi.

Inventarierea elementelor de activ și pasiv reprezintă ansamblul operațiunilor prin care se constată existența tuturor elementelor de activ sau pasiv, cantitativ-valoric sau numai valoric, după caz, la data la care aceasta se efectuează, și are ca principal scop stabilirea situației reale a tuturor elementelor de activ și pasiv ale unității, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, aparținând altor persoane fizice sau juridice.

Răspunderea pentru bună organizare a inventarierii revine persoanei care are obligația gestionării elementelor de activ și pasiv și care elaborează și transmite comisiilor de inventariere proceduri scrise.

Comisia de inventariere este formată din cel puțin două persoane, numite prin decizie scrisă. În conținutul deciziei se vor regăsi obligatoriu:

- componența comisiei
- numele responsabilului comisiei
- modul de efectuare a inventarierii
- gestiunea de inventariat
- data de începere și terminare a inventarierii

Din comisia de inventariere nu pot face parte gestionarii depozitelor supuse inventarierii și nici contabilii care țin evidența acestor gestiuni.

Măsurile organizatorice ce trebuie luate de comisia de inventariere

1. Înainte de începerea inventarierii să ia de la gestionarul răspunzător de gestiunea inventariată o declarație scrisă din care să rezulte dacă

- gestionează bunuri și în alte locuri de depozitare
- are în gestiune bunuri aparținând terților
- are bunuri nerecepționate sau care trebuie expediate și pentru care nu s-au întocmit documente
- a primit sau livrat bunuri fără documente legale
- deține numerar sau alte hârtii de valoare rezultate din vânzarea bunurilor din gestiunea sa

■ are documente ce nu au fost operate în evidența gestiunii sau nu au fost predate la contabilitate

2. identifică toate locurile în care există bunuri de inventariat

3. asigură închiderea și sigilarea spațiilor de depozitare, în prezența gestionarului, de fiecare dată când se întrerup operațiunile de inventariere

4. barează și semnează, la ultima operațiune, fișele de magazie cu menționarea datei la care s-au inventariat bunurile

5. verifică numerarul din casă

6. controlează dacă toate instrumentele și aparatele de măsură au fost verificate și etalonate și sunt în stare de funcționare

Inventarierea elementelor de activ și pasiv se materializează prin înscrierea acestora, fără spații libere și fără ștersături, în formularul „Liste de inventariere“ (cod 14-3-12). Acest document servește ca document pentru stabilirea lipsurilor și plusurilor de bunuri și valori constatate cu ocazia inventarierii, precum și pentru constatarea depreciilor.

În cazul elementelor de active pentru care au fost constituite provizioane pentru deprecieri în listele de inventariere se va înscrie valoarea contabilă netă care se va compara cu valoarea actuală, stabilită cu ocazia inventarierii.

Pentru inventarierea elementelor de activ și de pasiv ce nu reprezintă bunuri este suficientă prezentarea lor în situații analitice distincte care să justifice soldul conturilor sintetice respective.

Pentru gestiunile globale valorice se utilizează formularul „lista de inventariere“ (cod 14-3-12a).

În cazul în care NU înregistrează diferențe la inventariere, respectiv deprecieri, se poate utiliza formularul „Lista de inventariere“ (cod 14-3-12b).

Registrul-inventar (cod 14-1-2) este un document contabil obligatoriu în care se înscriu rezultatele inventarierii elementelor de active și de pasiv, grupate după natura lor, conform posturilor de bilanț.

Elementele de active și de pasiv se înscriu în registrul inventar în baza listelor de inventariere și a situațiilor analitice.

Rezultatele inventarierii se stabilesc prin compararea datelor constatate faptic și înscrise în listele de inventariere cu cele din evidența tehnico-operativă și din contabilitate.

Evaluarea activelor imobilizate și a stocurilor cu ocazia inventarierii se face la valoarea actuală a fiecărui element,

denumită valoare de inventar, stabilită în funcție de utilitatea bunului și prețul pieței.

La stabilirea valorii de inventar a bunurilor se aplică principiul prudenței:

■ în cazul în care se constată că valoarea de inventar este mai mare decât valoarea din contabilitate, în listele de inventariere se vor înscrie valorile din contabilitate;

■ în cazul în care valoarea de inventar a bunurilor este mai mică decât valoarea din contabilitate, în listele de inventariere se înscrie valoarea de inventar.

Imobilizările necorporale și corporale constatate ca fiind depreciate se vor evalua la valoarea actuală a acestora. Corectarea valorii contabile a imobilizărilor și aducerea lor la nivelul valorii de inventar se efectuează în funcție de tipul depreciării, fie prin înregistrarea unei amortizări

suplimentare în cazul în care se constată o depreciere ireversibilă, fie prin constituirea sau suplimentarea unui provizion de depreciere, în cazul în care deprecierea este reversibilă.

Actiunile de natura stocurilor se evaluează la valoarea contabilă a stocurilor, ce este mai mare decât valoarea de inventar, valoarea stocurilor se diminuează până la valoarea realizabilă netă prin constituirea unui provizion de depreciere.

Inventarierea imobilizărilor necorporale se face prin constatarea existenței și apartenenței acestora la unitățile deținătoare, iar în cazul brevetelor, licențelor și mărcilor este necesară dovedirea existenței acestora pe baza documentelor de proprietate.

Inventarierea terenurilor și a clădirilor se face pe baza documentelor de proprietate și schițelor de amplasament și a dosarului tehnic al acestora.

Rezultatele inventarierii se înscriu de comisie într-un proces-verbal. Pentru elementele de activ la care s-au constatat deprecieri, pe baza listelor de inventariere întocmite, comisia de inventariere face propuneri privind constituirea provizionelor sau de înregistrare a unei amortizări suplimentare.

Pentru toate plusurile, lipsurile și deprecierea constatată la bunuri, precum și pentru pagubele determinate de expirarea termenelor de prescripție a creanțelor, comisia de inventariere trebuie să pri-

mească explicații scrise de la persoanele responsabile. Pe baza explicațiilor scrise primite și a documentelor cerute, comisia de inventariere stabilește caracterul lipsurilor, pierderilor, pagubelor și depreciilor constatate, precum și caracterul plusurilor, propunând modul de regularizare a diferențelor rezultate în urma inventarierii. În situația constatării plusurilor în gestiune, bunurile respective se vor evalua la valoarea justă. În cazul constatării unor lipsuri în gestiune, imputabile, administratorii vor lua măsura imputării acestora la valoarea lor de înlocuire. Prin valoarea de înlocuire se înțelege costul de achiziție al bunului cu caracteristici și grad de uzură similare celui lipsă din gestiune la data constatării pagubei care va cuprinde prețul de cumpărare practicat pe piață, la care se adaugă taxele nerecuperabile.

Studiu de caz

O societate comercială ține evidența stocurilor prin metoda inventarului permanent și evaluează stocurile la ieșire prin metoda FIFO. La începutul lunii ea deține un stoc de produse finite de 80 buc * 2.500 lei/buc cost de producție. În cursul lunii se obțin 100 buc produse finite în condițiile: cheltuieli directe 200.000 lei, cheltuieli indirecte totale 125.000 lei din care variabile 50.000 lei, nivelul normal de activitate 1.000 buc și se vând 130 buc * 2.900 lei/buc preț de vânzare. La inven-

tarul fizic de la sfârșitul anului se constată un stoc factual de produse finite de 52 buc evaluate la valoarea totală de 133.900 lei. Precizați formula contabilă determinată de regularizarea inventarului:

Rezolvare

1. Determinarea costului de achiziție pentru stocurile fabricate:

Cheltuieli directe de producție + cheltuieli indirecte de producție variabile + cheltuieli indirecte de producție fixe * nivel real de activitate / nivel normal de activitate = 200.000 lei + 50.000 lei (125.000 lei - 50.000 lei) * 100 buc / 1.000 buc = 257.500 lei - cost de producție.

Determinarea valorii ieșirilor

Stoc inițial 50 buc * 2.500 lei/buc
Intrări 100 buc * 2.575 lei/buc
Ieșiri 130 buc
Rest 50 buc * 2.575 lei/buc
Ieșiri (80 buc * 2.500 lei /buc) = 328.750 lei

Situația stocului final:

Stoc final scriptic 50 buc * 2.575 lei = 128.750 lei
Stoc factual constatat la inventariere 52 buc = 133.900 lei
Plus de inventar (133.900 lei - 128.750 lei) = 5.150 lei
Plusul de produse finite constatate la inventariere se contabilizează prin formula:
345 = 711   5.150 lei. |

Reorganizarea la nivel național – o soluție la actuala criză?

Am plăcerea să vă detaliez mai jos prezentarea cu tema „Reorganizarea la nivel național” susținută în cadrul Conferinței Anuale a PricewaterhouseCoopers România pe Teme Fiscale și Juridice - „Cum să ieși câștigător din criza financiară?”, ediția decembrie 2008.

MARIANA BARBU
TAX SENIOR MANAGER
CONSULTANȚĂ FISCALĂ ȘI JURIDICĂ
PRICEWATERHOUSECOOPERS ROMÂNIA

În condițiile crizei financiare, dar mai ales a răspândirii acesteia în toate ramurile economice, adoptarea în avans de măsuri destinate contracarării și punerii la adăpost de efectele crizei se poate dovedi varianta câștigătoare. Printre aceste măsuri, se numără și strategiile de reorganizare care pot asigura o organizare flexibilă a activităților unei întreprinderi - grup de întreprinderi (de exemplu, reducerea costurilor, acces mai facil la finanțare, înstrăinarea activelor neperformante, separarea ramurilor de activitate etc.).

Deși reorganizările au ca prim punct de plecare aspecte operaționale, în luarea unei astfel de decizii trebuie analizate și aspectele fiscale, care pot avea un impact semnificativ. Scopul prezentei expuneri nu este acela de a analiza toate alternativele disponibile, ci de a puncta câteva din implicațiile fiscale ce pot apărea în cazul divizărilor, contribuțiilor la capitalul social al altor entități juridice și al fuziunilor. Acestea sunt, în fapt, formele cel mai des întâlnite de restructurare.

1. Divizarea este operațiunea prin care o societate transferă mai multor societăți, existente și/sau nou-constituite parte sau în totalitate patrimoniului său, în schimbul repartizării către acționarii societății divizate de acțiuni la societățile beneficiare și, eventual, al unei plăți în numerar de maximum 10% din valoarea nominală a acțiunilor astfel repartizate.

Considerații fiscale – impozitul pe profit/dividende

În conformitate cu prevederile Codului fiscal, divizarea este neutră fiscal atât timp cât această operațiune are substanță economică, iar scopul principal al acestei reorganizări nu este evaziunea fiscală ori evitarea plății unor impozite, și acționarii societății divizate beneficiază de o distribuție proporțională a titlurilor de participare la persoanele juridice către care

au fost transferate activele și pasivele.

Deci, atât timp cât se păstrează identică structura acționariatului din societatea divizată și în societățile succesoare, transferul activelor și pasivelor nu se va trata ca un transfer impozabil („divizare simetrică“). În același timp, distribuirea de acțiuni în legătură cu divizarea nu se va trata ca și o distribuție de dividende. În situația unei divizări asimetrice (structura acționariatului este diferită de cea a companiei inițiale), transferul poate genera implicații fiscale semnificative.

De asemenea, trebuie avută în vedere și poziția fiscală a companiei ce intră în procesul de divizare, cunoscut fiind faptul că o eventuală pierdere fiscală se transferă proporțional cu activitățile transferate în companiile succesoare. Situația provizioanelor și rezervelor care anterior au fost deduse este un alt aspect ce trebuie analizat, deoarece acestea pot deveni venituri impozabile la momentul divizării în cazul în care societățile beneficiare nu le pot reconstitui la valoarea avută înainte de transfer.

Indiferent de valoarea contabilă a elementelor ce se transferă, este de reținut că valoarea fiscală a elementelor preluate de societățile succesoare va fi egală cu valoarea fiscală a acestora anterior divizării în societatea divizată. Astfel, deși divizarea se face în baza unei evaluări, rezul-

tatele acestora nu reprezintă reevaluare și nu sunt recunoscute din punct de vedere fiscal.

Considerații fiscale – TVA

Divizarea nu va produce implicații fiscale din punctul de vedere al TVA atât timp cât ceea ce se transferă constituie o ramură de activitate, capabilă să funcționeze în mod independent. În acest sens, transferul reprezintă, în fapt, un transfer de activitate care să vizeze atât activele și pasivele aferente, dar și personalul implicat în activitatea respectivă, lista cu clienții și furnizorii, precum și contractele aferente, know-how-ul fără de care desfășurarea activității respective nu se poate realiza.

În caz contrar, operațiunea respectivă va intra în sfera de aplicare a TVA.

2. Contribuția la capitalul social al unei societăți reprezintă o altă formă de restructurare a afacerilor prin care o persoană contribuie cu active/acțiuni la capitalul social al unei societăți în schimbul unor titluri de participare la acea societate.

În ceea ce privește contribuția cu acțiuni la capitalul social al unei societăți, unele discuții pot fi generate de forma societății la care se poate face un astfel de aport. Astfel, având în vedere că aporturile cu creanțe sunt permise la societățile pe acțiuni, nefiind admise la societățile cu răspundere limitată, societățile pe acțiuni constituite prin subscripție publică și societățile în comandită pe acțiuni, iar acțiunile pot fi văzute ca un drept de creanță al acționarilor împotriva companiei, se poate pune sub semnul întrebării reușita din punct de vedere juridic a unei contribuții cu acțiuni la alte tipuri de societăți (ex. societatea cu răspundere limitată) decât cele menționate.

Considerații fiscale – impozitul pe profit

În conformitate cu prevederile Codului fiscal, contribuția cu active la capitalul social al unei societăți nu cade sub incidența impozitului pe profit ori al impozitului pe venit atât timp cât această operațiune are substanță economică și respectă condițiile generale - scopul principal al acestei reorganizări nu este evaziunea fiscală ori evitarea plății unor impozite.

Trebuie menționat faptul că valoarea fiscală a activelor primite de societate este egală cu valoarea fiscală a acelor active la persoana care contribuie cu activul. În același timp, valoarea fiscală a titlurilor de participare emise este egală cu valoarea fiscală a elementelor contribuite.

Foto: ArhivaFoto.ro

Considerații fiscale – TVA

Din punctul de vedere al TVA, și în cazul contribuției cu active la capitalul social al unei societăți, operațiunea respectivă nu va intra în sfera de aplicare a TVA atât timp cât se transferă o ramură de activitate capabilă să funcționeze în mod independent. În ceea ce privește contribuția cu acțiuni, această operațiune nu intră în sfera de aplicare a TVA.

3. Fuziunea este o operațiune care se poate realiza, în principal, prin două modalități:

- *fuziune prin absorbție*: una sau mai multe societăți (societăți absorbite) sunt dizolvate fără a intra în lichidare și transferă totalitatea patrimoniului lor unei alte societăți (societate absorbantă) în schimbul repartizării către acționarii societății/societăților absorbite de acțiuni la societatea absorbantă și, eventual, al unei plăți în numerar de maximum 10% din valoarea nominală a acțiunilor astfel repartizate;

- *fuziune prin contopire*: mai multe societăți sunt dizolvate fără a intra în lichidare și transferă totalitatea patrimoniului lor unei societăți pe care o constituie cu această ocazie, în schimbul repartizării către acționarii lor de acțiuni la societatea nou-constituită și, eventual, al unei plăți în numerar de maximum 10% din valoarea nominală a acțiunilor astfel repartizate.

În general, dacă pentru operațiunea ce urmează a se implementa există substanță/motivație economică și se respectă condițiile generale impuse reorganizărilor (nu are ca scop principal evaziunea fiscală ori evitarea plății unor impozite), aceasta beneficiază de un tratament neutru din punctul de vedere al impozitului pe profit și al TVA.

O atenție aparte trebuie acordată modului în care este organizată fuziunea întrucât, în funcție de varianta aleasă, pot apărea consecințe fiscale semnificative. O primă analiză din punct de vedere fiscal în

luarea deciziei – Care este compania absorbantă? – vizează poziția fiscală a societăților implicate în fuziune. Astfel, având în vedere că pierderea fiscală înregistrată de societatea absorbită nu poate fi recuperată de către societatea absorbantă, poate că este de preferat ca societatea absorbantă să fie cea care la momentul fuziunii este în poziție de pierdere fiscală.

Dar acest criteriu nu este definitoriu în luarea deciziei – Care este compania absorbantă? – deoarece răspunsul la această întrebare poate fi luat și în baza altor considerente.

Astfel, în cazul în care societățile implicate în fuziune dețin împrumuturi luate de la alte persoane decât instituții bancare și financiare non-bancare, un alt considerent ce trebuie avut în vedere este gradul de îndatorare al companiei absorbante. Pentru determinarea acestuia se pot face simulări ale diverselor variante de fuziune și bineînțeles că din punct de vedere fiscal varianta favorabilă va fi aceea în care gradul de îndatorare rezultat este sub trei (3).

În același timp, trebuie analizată și posibilitatea reconstituirii rezervelor și provizioanelor anterior deduse din societatea/societățile absorbite în societatea absorbantă în funcție de valoarea primei de fuziune. Dacă reconstituirea acestora nu este posibilă, atunci valoarea rezervelor și provizioanelor anterior deduse și nereconstituite va intra sub incidența impozitului pe profit.

Mai mult, în situația în care societatea absorbită deține proprietăți imobiliare, transferul acestora în societatea absorbită poate presupune plata unor taxe notariale cu efect direct în volumul disponibilităților bănești - de aceea un alt criteriu în alegerea companiei absorbante poate fi dat și de existența/inexistența unor proprietăți imobiliare.

Și nu în ultimul rând, trebuie avute în vedere aspectele operaționale ale activităților ce urmează a fi realizate de către compania absorbantă. Astfel, în cazul în care activitatea societății absorbite presupune anumite autorizații de mediu ori alte certificări, se poate dovedi costisitor în practică obținerea unei noi autorizații/certificări pentru societatea absorbantă.

În concluzie, nu există o soluție general valabilă pentru toate procesele de reorganizare la nivel național al grupurilor și liniilor de afaceri. Operațiunile pot fi complexe și solicitante, dar alternativa, respectiv prezervarea status quo-ului, se poate dovedi o soluție consumatoare de resurse, în special financiare. |

Sfaturi practice pentru vreme de criză financiară

RALUCA DOBRE

Câți dintre noi nu se întreabă în prezent dacă este oportun să se mai împrumute pentru a-și cumpăra casă? Sau cei care au ceva bani strânși se întreabă ce să facă cu ei, să îi depună la bancă sau să investească? În ce să investească, în terenuri, în case sau pe bursă? Iar cei care au deja credite în derulare – or să vină vremuri chiar mai grele?

Un lucru este clar: în vremuri de criză trebuie să adoptăm măsuri de criză în ceea ce privește bugetul familiei. Instaurarea și respectarea unor măsuri de austeritate de către întreaga familie poate fi cea mai bună soluție în contextul pe care îl traversăm: cheltuieli cât mai reduse, datorii plătite la timp și, pe cât posibil, bani puși deoparte. Pentru că investițiile extravagante nu-și au locul acum.

Regulă de aur: reduceți cheltuielile

Eliminarea cheltuielilor inutile la care se poate renunța reprezintă cea mai bună soluție pentru a economisi bani pentru eventuale vremuri mai grele. Și aveți de unde economisi: vacanțele exotice mai pot fi amânate cu un an, nu este neapărat nevoie să vă reinnoiți mașina în perioada imediat următoare și, cu siguranță, cu garderoba actuală vă descurcați la fel de bine ca și cu o alta nouă. Puteți la fel de bine să mai lăsați mașina din când în când acasă și să mergeți cu mijloacele de transport în comun. Economii serioase puteți face dacă veți folosi, pentru retragerile de numerar, ATM-urile băncii căreia îi sunteți client, iar pentru cumpărături, magazinele partenere. Astfel, nu veți plăti comisioane la retragere sau dobânzi la cumpărături. Dacă aveți deschise mai multe carduri de economii sau conturi curente, este de preferat să le închideți și să rămâneți cu unul singur. Pentru că băncile percep comisioane și pentru administrarea acestor instrumente.

Reduceți datoriile lunare și evitați penalizările

Până nu demult, cardul de credit putea fi considerat cel mai bun prieten al omului. Românii începuseră să devină conștienți de avantajele acestui instrument financiar în ultima perioadă, iar băncile au împărțit generoase finanțare tuturor soli-

citanților. Foarte mulți dintre cei care au contractat credite cu ipotecă sau de nevoi personale simple au beneficiat, prin pachete promoționale, de linii de credit. În vremuri tulburi, promoția poate deveni o adevărată povară pentru buzunarul beneficiarului. Specialiștii recomandă închiderea liniilor de credit, cel puțin până la redresarea situației.

Un alt sfat este plățirea facturilor la timp pentru a se evita penalizările. Deși acestea nu sunt foarte mari, alăturate la alte cheltuieli pot afecta bugetul unei

Sunt persoane care se gândesc serios la o refinanțare. Momentul nu poate fi unul mai nepotrivit decât acesta. Costurile creditului sunt mult superioare celor din urmă cu 12 luni, se apropie de valorile din urmă cu 2-3 ani. O refinanțare în această perioadă nu ar aduce avantaje, ci din contra, cheltuieli suplimentare.

Investiți prudent

În prezent, guvernele lumii au majorat plafonul de garantare a depozitelor bancare. Dacă alegeți să vă comasați depoziti-

gospodării. Mai mult, dacă scadența trece și, de exemplu, curentul este tăiat, trebuie plătită și taxa de reinstalare.

Plățiți cu responsabilitate ratele la credite

Dacă aveți un credit în derulare, atunci cu siguranță că deja plățiți rată mai mare cu 10, până la 40% pentru suma împrumutată. Situația nu este prea plăcută, însă cea mai bună soluție pentru dumneavoastră este să aplicați sfaturile de mai sus pentru a reduce cheltuielile neimportante, iar cu banii rezultați să achitați datoria lunară la bancă. Iar dacă vă încercă un sentiment de disconfort, amintiți-vă că suma împrumutată a folosit la cumpărarea casei mult dorite sau la renovarea și mobilarea vechiului apartament.

tele într-o singură instituție, s-ar putea să fiți obligat să le redistribuiți în mai puțin de un an. Jucați după vechile reguli – nu depozitați peste suma garantată în aceeași bancă, cel puțin până nu va deveni clar că plafonul maxim de garantare va fi permanentizat și după trecerea crizei. În vremuri ca acestea, una dintre principalele griji ale oamenilor trebuie să fie siguranța banilor. Aceștia nu trebuie băgați la ciorap sau sub saltea. Ar fi o soluție nepotrivită, deoarece i-ar „eroda” rapid inflația. Soluția recomandată de analiști este depozitul bancar.

O soluție bună pentru fructificarea economiilor o reprezintă achiziționarea de titluri de stat. Iar dacă aveți o parte din economii în acțiuni pe Bursă, încercați să nu le vindeți acum și așteptați cotații mai bune. |

Alexander Milcev:

„Nu trebuie uitat că, pe lângă **riscuri**, orice criză prezintă și **oportunități**.”

Cei care vor ști cum să profite de aceste oportunități vor ieși cei mai câștigați la urma urmei”

Alexander Milcev este Partner în cadrul departamentului de Asistență Fiscală al firmei Ernst & Young în România. Cu o experiență profesională de peste 11 ani, Alexander Milcev este specializat în consultanță fiscală în legătură cu taxele și impozitele aplicate corporațiilor și grupurilor de întreprinderi, atât în România, cât și la nivel internațional. De asemenea, dl. Milcev conduce echipa de consultanță în prețuri de transfer a firmei Ernst & Young în România.

RALUCA DOBRE

Criza financiară s-a instalat și în România, astfel că provocarea cea mai mare pentru companii în 2009 o reprezintă supraviețuirea, nicidecum profitul. Probabil că cele mai multe dintre companii vor lua în considerare reorganizarea sau restructurarea afacerii. Apoi, cu siguranță, foarte multe dintre acestea vor avea probleme cu finanțarea și vor încerca să identifice surse alternative de atragere de capital bănesc. Vor fi companii care vor opta pentru restructurarea activității și pentru această operațiune vor avea nevoie de consultanță specializată. Odată cu restructurarea, companiile ar trebui să aibă în vedere și optimizarea fiscală. Despre toate aceste aspecte, și chiar mai multe, a acceptat să vorbească domnul **Alexander Milcev**, Partner, Ernst & Young Romania.

Contextul actual este suficient de „motivant” pentru ca managementul unei companii să hotărască reorganizarea afacerii? Care sunt semnalele ce ar trebui să conducă la decizia reorganizării companiei?

Alexander Milcev: Poate fi într-adevăr un moment propice pentru o reorganizare. Până acum oamenii de afaceri au avut alte priorități – gen creșterea cotei de piață, lansarea noilor produse, asigurarea profitabilității. Însă în contextul actual prioritățile multor companii s-au modificat: lichiditățile și structura costurilor au devenit mult mai importante. În aceste condiții, asemenea companii sunt puse în situația de a regândi propriul model de afaceri și să-și reorganizeze afacerea ca să reducă costurile și să asigure un flux de numerar suficient ca să treacă peste această perioadă cu acces dificil la finanțări bancare. Uneori, o asemenea reorganizare a fost concepută de ceva timp, însă s-a tot amânat din cauza altor priorități până

acum, când amânarea poate deveni mai contraproductivă și riscantă.

Care sunt cele mai uzitate modalități de reorganizare a afacerii?

Alexander Milcev: Uneori, comasarea mai multor activități permite atingerea unor economii de scară și reduceri de costuri - multe fuziuni între societăți comerciale au loc din asemenea considerente. Outsourcing-ul unor activități non-core (e.g. back-office) poate fi o modalitate eficientă de reorganizare a activității, care să permită concentrarea pe activități principale și deseori asociată și cu o reducere simultană de costuri. În condiții de criză, antreprenorii trebuie să facă o analiză a afacerilor desfășurate și dacă una (sau mai multe) din activități se dovedește fără perspectivă pe moment sau este greu de finanțat, poate fi o idee bună să vândă respectiva afacere ca să reducă din presiunea financiară și să procure fonduri pentru susținerea activităților păstrate.

Pentru restructurare, companiile au nevoie de consultanță specializată sau pot coordona inhouse acest proces? Dacă da, până la ce nivel de complexitate?

Alexander Milcev: Reorganizarea poate fi un proces extrem de complex cu implicații financiare, operaționale, de resurse umane etc. Deseori, o organizație nu posedă în cadrul ei un set de cunoștințe specializate care să-i permită să imple-

menteze un asemenea proces fără ajutorul extern. În asemenea situații e nevoie de consultanță de specialitate. Câteodată va fi nevoie chiar de mai mulți consultanți specializați, întrucât nu orice firmă de consultanță are specialiști în toate domeniile (în asemenea cazuri, un consultant de obicei se ocupă și de coordonarea tuturor părților implicate, i.e. face proiect management).

Prin reorganizare trebuie urmărită în mod expres și optimizarea fiscală sau aceasta este o rezultantă a operațiunii?

Alexander Milcev: Depinde foarte mult de scopul reorganizării. Anumite câștiguri fiscale pot să aibă loc - e.g. fuziunea unei societăți permanent în poziția de rambursare a TVA cu altă societate care este în poziția de plată a TVA o să aibă drept rezultat o societate cu poziția de cashflow mai eficientă decât cele două separat înainte de fuziune.

Un alt exemplu: în cadrul fuziunilor, firmele trebuie să fie atente la efectele fiscale ale unei asemenea reorganizări, întrucât sunt situații când e posibilă impozitarea unor rezerve prin simplul fapt că o societate se dizolvă ca urmare a fuziunii. Această impunere poate fi deseori evitată, însă abordarea fiscală și contabilă trebuie analizată din timp.

În ceea ce privește finanțarea activității în perioada următoare,

există soluții alternative în contextul crizei financiare globale? Care ar fi acestea?

Alexander Milcev: Cvasi-lipsa finanțării bancare pe piață pentru mulți implică reducerea de costuri. Diminuarea cheltuielilor curente, amânarea sau renunțarea la proiecte de investiții bugetate înainte etc sunt exemple de strategii alternative de ameliorare a situației de flux de numerar pentru multe firme pe piață. Va deveni și mai importantă planificarea fiscală, mai ales cea legată de TVA (fiind cea mai importantă taxă la bugetul de stat, în general plăți de TVA, afectează pe comercianți în mai mare măsură din punctul de vedere al fluxului de numerar decât alte taxe și impozite).

Având în vedere situația delicată în care ne aflăm, vă rugăm să transmiteți câteva sfaturi practice pentru managerii de companii.

Alexander Milcev: Recomandări, desigur, de a include multă prudență și calcul în orice mișcare sau inițiativă pe care un manager o să le aibă în următoarea perioadă. Însă, nu trebuie uitat că pe lângă riscuri orice criză prezintă și oportunități care nu există în situații normale. Cei care vor ști cum să profite de aceste oportunități vor ieși cei mai câștigați la urma urmei. Această perioadă poate fi foarte interesantă pentru investitori care au disponibilități și curajul de a investi în condiții de piață foarte nesigură. |

Ordonanța de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal

În contextul în care, la nivelul Uniunii Europene, conform orientărilor recente determinate de noul cadru generat de „Strategia Lisabona” revizuită, cercetarea-dezvoltarea și inovarea sunt considerate instrumentele cheie pentru creșterea competitivității economice și asigurarea dezvoltării pe termen lung, această orientare predominantă reflectându-se printr-o serie de decizii majore la nivel politic, dintre care menționăm fixarea țintei de minimum 3% din PIB cheltuieli totale pentru CD până în anul 2010, din care minimum 2% din partea industriei, se impune adoptarea de măsuri fiscale care să sprijine activitățile în domeniul cercetării-dezvoltării în România.

În domeniul impozitării nerezidenților, ca măsură de atragere a veniturilor pe piața bancară, s-a prevăzut ca venitul din dobânda la depozitele la termen și la instrumentele de economisire rea-

lizată de persoanele fizice nerezidente să nu reprezinte venit impozabil în România.

Având în vedere că prin modificarea Regulamentului Comisiei nr. 2.454/2007 se creează posibilitatea operatorilor economici din Comunitate de a obține o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate, care permite acestora să declare într-un singur stat, respectiv statul de autorizare, toate importurile efectuate într-o anumită perioadă în diferite state membre, se impune modificarea prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, referitoare la taxa pe valoarea adăugată și accize, pentru a se asigura în continuare încasarea acestor venituri la bugetul de stat al României, în situația în care se depune declarația vamală de import într-un alt stat membru, pentru bunurile importate în România.

În vederea prevenirii propagării efectelor crizei economice mondiale în România,
în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,
Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență

ART. I

Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 19 se introduce un nou articol, articolul 19.1, cu următorul cuprins:

„Deduceri pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare

ART. 19.1

(1) La calculul profitului impozabil, pentru activitățile de cercetare-dezvoltare se acordă următoarele stimulente fiscale:

a) deducerea suplimentară la calculul profitului impozabil în proporție de 20% a cheltuielilor eligibile pentru aceste activități; deducerea suplimentară se calculează trimestrial/anual; în cazul în care se realizează pierdere fiscală, aceasta se recuperează potrivit dispozițiilor art. 26;

b) aplicarea metodei de amortizare accelerată și în cazul aparatului și echipamentelor destinate activităților de cercetare-dezvoltare.

(2) Stimulentele fiscale pentru cercetare-dezvoltare se acordă în condițiile elaborării de către Ministerul Educației, Cer-

Foto: ArhivaFoto.ro

cetării și Tineretului, cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor, a unei scheme de ajutor de stat având ca obiectiv cercetarea-dezvoltarea și inovarea în condițiile îndeplinirii dispozițiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007, și de Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea art. 87 și 88 din Tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare).“

2. Articolul 47 se abrogă.

3. La articolul 67, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2.1), cu următorul cuprins:

„(2.1) Prin excepție de la dispozițiile alin. (2), veniturile sub formă de dobânzi pentru depozitele la termen și/sau instrumentele de economisire realizate începând cu data de 1 ianuarie 2009 inclusiv sunt venituri neimpozabile.“

4. La articolul 117, după litera j) se introduce o nouă literă, litera k), cu următorul cuprins:

„k) dobânda la depozitele la termen și/sau instrumentele de economisire, realizată din România de persoanele fizice rezidente în alte state decât cele ale Uniunii Europene, începând cu data de 1 ianuarie 2009.“

5. La articolul 140, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

ART. 140

(1) Cota standard este de 19% și se aplică asupra bazei de impozitare pentru

operațiunile impozabile care nu sunt scutite de taxă sau care nu sunt supuse cotelor reduce.“

6. La articolul 140 alineatul (2), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cota redusă de 9% se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele prestări de servicii și/sau livrări de bunuri“.

7. La articolul 140, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2.1) cu următorul cuprins:

„(2.1) Cota redusă de 5% se aplică asupra bazei de impozitare pentru livrarea locuințelor ca parte a politicii sociale, inclusiv a terenului pe care sunt construite. Terenul pe care este construită locuința include și amprenta la sol a locuinței. În sensul prezentului titlu, prin locuință livrată ca parte a politicii sociale se înțelege:

a) livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept cămine de bătrâni și de pensionari;

b) livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept case de copii și centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap;

c) livrarea de locuințe care au o suprafață utilă de maximum 120 mp, exclusiv anexele gospodărești, a căror valoare, inclusiv a terenului pe care sunt construite, nu depășește suma de 380.000 lei, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, achiziționate de orice persoană necăsătorită sau familie. Suprafața utilă a locuinței este cea definită prin Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și

completările ulterioare. Anexele gospodărești sunt cele definite prin Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cota redusă se aplică numai în cazul locuințelor care în momentul vânzării pot fi locuite ca atare și dacă terenul pe care este construită locuința nu depășește suprafața de 250 mp, inclusiv amprenta la sol a locuinței, în cazul caselor de locuit individuale. În cazul imobilelor care au mai mult de două locuințe, cota indiviză a terenului aferent fiecărei locuințe nu poate depăși suprafața de 250 mp, inclusiv amprenta la sol aferentă fiecărei locuințe. Orice persoană necăsătorită sau familie poate achiziționa o singură locuință cu cota redusă de 5%, respectiv:

1. în cazul persoanelor necăsătorite, să nu fi deținut și să nu dețină nicio locuință în proprietate pe care au achiziționat-o cu cota de 5%;

2. în cazul familiilor, soțul sau soția să nu fi deținut și să nu dețină, fiecare sau împreună, nicio locuință în proprietate pe care a/au achiziționat-o cu cota de 5%;

d) livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, către primării în vederea atribuirii de către acestea cu chirie subvenționată unor persoane sau familii a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței.“

8. La articolul 146 alineatul (1), literele c) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) pentru taxa achitată pentru importul de bunuri, altele decât cele prevăzute la lit. d), să dețină declarația vamală de import sau actul constatator emis de orga-

nele vamale, care să menționeze persoana impozabilă ca importator al bunurilor din punctul de vedere al taxei, precum și documente care să ateste plata taxei de către importator sau de către altă persoană în contul său. Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate eliberată de alt stat membru trebuie să dețină o declarație de import pentru TVA și accize;

d) pentru taxa datorată pentru importul de bunuri efectuat conform art. 157 alin. (4) și (5), să dețină declarația vamală de import sau actul constatator emis de organele vamale, care să menționeze persoana impozabilă ca importator al bunurilor în scopuri de taxă, precum și suma taxei datorate. Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate eliberată de alt stat membru trebuie să dețină o declarație de import pentru TVA și accize. De asemenea, persoana impozabilă trebuie să înscrie taxa pe valoarea adăugată ca taxă colectată în decontul aferent perioadei fiscale în care ia naștere exigibilitatea;“

9. La articolul 151.2, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Persoana care îl reprezintă pe importator, persoana care depune declarația vamală de import sau declarația de import pentru TVA și accize și proprietarul bunurilor sunt ținuti răspunzători individual și în solidar pentru plata taxei, împreună cu importatorul prevăzut la art. 151.1.“

10. La articolul 156.3 alineatul (5), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care ia naștere exigibilitatea operațiunilor prevăzute la alin. (1), (2) și (4);“

11. La articolul 156.3, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (9), cu următorul cuprins:

„(9) Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate eliberată de alt stat membru trebuie să depună la organele vamale o declarație de import pentru TVA și accize la data la care intervine exigibilitatea taxei conform prevederilor art. 136.“

12. La articolul 157, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Taxa pentru importuri de bunuri, cu excepția importurilor scutite de taxă, se plătește la organul vamal, în conformitate cu reglementările în vigoare privind plata drepturilor de import. Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate eliberată de alt stat membru trebuie să plătească taxa pe valoarea adăugată la organul vamal până

la data la care au obligația depunerii declarației de import pentru TVA și accize.“

13. După articolul 191 se introduce un nou articol, articolul 191.1, cu următorul cuprins:

„Deplasarea unui produs accizabil în regim suspensiv după ce a fost pus în liberă circulație în procedură vamală simplificată

ART. 191.1

(1) Deplasarea produselor accizabile puse în liberă circulație de către un importator care deține autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate, eliberată de autoritatea competentă din alt stat membru, iar produsele sunt eliberate pentru consum în România, se poate efectua în regim suspensiv, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) importatorul este autorizat de autoritatea competentă din statul său pentru efectuarea de operațiuni cu produse accizabile în regim suspensiv;

b) importatorul deține cod de accize în statul membru de autorizare;

c) deplasarea are loc între:

1. un birou vamal de intrare din România și un antrepozit fiscal, un operator înregistrat sau un operator neînregistrat din România;

2. un birou vamal de intrare în teritoriul comunitar situat în alt stat membru participant la aplicarea procedurii vamale simplificate și un antrepozit fiscal, un operator înregistrat sau un operator neînregistrat din România, mișcarea produselor accizabile fiind acoperită de o procedură de tranzit care începe la frontieră;

3. un birou vamal de intrare în teritoriul comunitar situat într-un stat membru neparticipant la aplicarea procedurii vamale simplificate și un antrepozit fiscal, un operator înregistrat sau un operator neînregistrat din România, mișcarea produselor accizabile fiind acoperită de o procedură de tranzit care începe la frontieră;

d) produsele accizabile sunt însoțite de minimum 3 exemplare ale documentului administrativ de însoțire pentru situația prevăzută la lit. c) pct. 1 sau ale documentului administrativ unic pentru situațiile prevăzute la lit. c) pct. 2 și 3.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul importatorului înregistrat în România care deține autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate, eliberată de autoritatea vamală din România, iar produsele sunt eliberate pentru consum în alt stat membru participant la aplicarea procedurii vamale simplificate.

(3) Destinațiile celor 3 exemplare ale documentului administrativ de însoțire și

ale documentului administrativ unic sunt cele prevăzute în normele aferente art. 187 și 191 din Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.“

14. La articolul 211, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) În cazul produselor provenite din operațiuni de import efectuate de un importator care deține autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate eliberată de alt stat membru, acesta are obligația de a depune la autoritatea vamală declarația de import pentru TVA și accize. Exigibilitatea accizei intervine la data înregistrării declarației de import pentru TVA și accize.“

ART. II

Scutirea impozitului pe dividendele reinvestite

(1) Dividendele reinvestite începând cu 2009, în scopul păstrării și creșterii de noi locuri de muncă pentru dezvoltarea activității persoanelor juridice române distribuitoare de dividende, conform obiectului de activitate al acestora înscris la Oficiul Național al Registrului Comerțului, sunt scutite de la plata impozitului pe dividende.

(2) Sunt scutite de la plata impozitului pe dividende și dividendele investite în capitalul social al altei persoane juridice române, în scopul creării de noi locuri de muncă, pentru dezvoltarea activității acesteia, conform obiectului de activitate înscris la Oficiul Național al Registrului Comerțului.

(3) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (1) și (2) se aprobă prin ordin al ministrului economiei și finanțelor și al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ART. III

Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la 1 ianuarie 2009, cu excepția prevederilor art. I pct. 5 - 7, care intră în vigoare la data de 15 decembrie 2008.

ART. IV

Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare. |

Perspective optimiste ale comerțului electronic în România

Alături de echipa Link 2 eCommerce, Autoritatea Națională pentru Comunicații a realizat un interesant studiu privind situația comerțului electronic în România. Potrivit ANC, chestionarele au fost aplicate online, în perioada septembrie-octombrie 2008 și au avut 6.095 de respondenți din rândul utilizatorilor de internet și 51 din rândul magazinelor online. Concluziile studiului sunt următoarele:

Piața de comerț electronic

■ În ceea ce privește volumul plăților online realizate cu cardul, există o discrepanță majoră între raportările RomCard și cele ale Visa, diferență care se explică prin faptul că majoritatea tranzacțiilor online au fost efectuate cu carduri non-3D Secure. Cu alte cuvinte, internații români efectuează tranzacții fără a avea cardurile înrolate și activate în 3D Secure. Din cauza diferențelor mari dintre raportările RomCard și cele ale Visa, este aproape imposibil de estimat care este valoarea reală a pieței de comerț electronic.

■ Conform estimărilor Link 2 eCommerce și RomCard, în cursul anului 2008

se vor înregistra plăți online cu cardul sub 3D Secure în valoare de aproximativ 60 de milioane de euro.

■ În momentul de față, aproape 5% din site-urile care funcționează în România sunt destinate activităților de comerț electronic. Această raportare este doar numerică și nu ține cont de credibilitate, cifră de afaceri sau alți indicatori.

■ Se poate remarca în fiecare an o creștere deosebită a interesului magazinelor pentru a vinde anumite segmente de produse. În 2007 s-au lansat cu precădere magazine care comercializează laptopuri, produse de papetărie, rețelistică, software, jucării, auto, încălțăminte, audio, video sau muzică. În 2008, predomină lansarea de magazine cu computere, telefoane, filme, artă, industrial, auto și îmbrăcăminte.

■ Numărul magazinelor online care vor comercializa produse va continua să crească cu 50% pe an în anii 2009-2011, ajungând la 3.000 de magazine funcționale care vor desfășura curent activități comerciale pe internet. Creșterea poate fi susținută de evoluția numărului de conexiuni la internet, creșterea accesului

broadband, cunoașterea legislației privind comerțul electronic sau creșterea încrederii utilizatorilor de internet în comerțul online.

■ În momentul de față România urmează trendul mondial în care cele mai multe produse oferite la vânzare de magazinele online sunt cele de tehnologie (plus diverse gadget-uri) și comunicații. Produsele „puternice“ (jocuri, jucării, flori, ceasuri, bilete) fac obiectul activității a abia 30% din magazinele online din România. Cultura (cartea și informația) se comercializează în doar 10% din totalul magazinelor, la fel produsele de vestimentație și modă. În perioada 2008-2009 produsele din domeniul tehnologiei informației vor domina în vitrinele online.

■ În ceea ce privește distribuția geografică a magazinelor în România studiul a reiterat faptul că marile centre comerciale, care au și un număr mare de utilizatori de internet, conduc detașat. Bucureștiul (inclusiv județul Ilfov) conduce cu un procent de 64% din piață, în timp ce județele care urmează în clasament sunt la o distanță considerabilă.

■ Cea mai mare parte a magazinelor din România NU folosesc sistemele de securitate oferite de 3D Secure și merg pe varianta clasică SSL.

Date rezultate din chestionare

- Majoritatea respondenților care au cumpărat de pe internet a făcut acest lucru din magazinele online românești și doar 3% dintre ei susțin că au cumpărat exclusiv de la magazinele online din străinătate. Acest lucru înseamnă că internauții români care cumpără online nu au o problemă de încredere în site-urile de comerț electronic autohtone.

- Dintre cei care cumpără online, majoritatea respondenților achiziționează produse IT&C, 1.129 de respondenți spunând că au cheltuit peste 2.000 de lei în magazinele online românești de IT&C pe parcursul ultimului an.

- Persoana care cumpără pe internet are un venit mai mare și are studii superioare. Media veniturilor necumpărătorilor este 1.072 RON/lună, pe când cea a cumpărătorilor este 1.945 RON/lună.

- 72.06% dintre cei care au cumpărat online în ultimele 12 luni au revenit ca să achiziționeze noi produse de la același magazin de pe internet, devenind clienți fideli.

- Cifrele rezultate din chestionarul aplicat de echipa Link2ecommerce redau faptul că un număr important dintre cei care au cumpărat online (21.41%) au avut probleme cu magazinele online.

- 1.797 de respondenți care au spus că nu au cumpărat niciodată online motivează acest lucru prin „lipsa încrederii în a cumpăra de pe internet“, fie pentru că nu au încredere că produsele din magazinele online corespund realității, fie pentru că le este teamă să nu fie fraudați.

- O majoritate covârșitoare dintre cei care spun că nu au cumpărat online vizitează relativ frecvent site-urile de comerț electronic.

- Rata de răspuns la chestionarul adresat pe internet magazinelor online a fost mică, interesul acestora pentru aspectele legate de reglementare fiind scăzut.

- Un procent destul de mic dintre magazinele online mizează pe comerțul electronic ca unică modalitate de existență a afacerii. Jumătate dintre deținătorii de magazine online spun că acestea sunt o prelungire firească a afacerii lor din comerțul clasic, prin atacarea unui nou segment de public de pe internet.

- Reprezentanții magazinelor declară că își consideră clienții care cumpără online „clienți experimentați” și comunică cu aceștia în mare parte prin intermediul newsletterului. Majoritatea magazinelor

consideră newsletterul un instrument eficient de comunicare.

- Deși afacerile online pot părea speculative, managerii care au răspuns la chestionar demonstrează că nu e așa prin procentul profitului reinvestit, care ajunge la o medie de 80%. Acest lucru demonstrează că există încredere în comerțul online și că se investește major în acest tip de afaceri.

- Hățișul de autorități care par să aibă atribuții în domeniul comerțului electronic este una din chestiunile care nu sunt ușor de deslușit pentru comercianții online din România. Apar ca organisme

care reglementează domeniul Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației cu 41%, Asociația Națională pentru E-Commerce cu 31,37% și Asociația pentru Protecția Consumatorului cu 19%.

- Doar 21% dintre magazinele responsabile declară că știu normele juridice care se aplică activității de e-commerce, respondenții fiind informați de consilierul juridic (avocat, consultant etc.), iar un alarmant 20% au bifat răspunsul „Nu m-au interesat niciodată“.

- Există nevoia de promovare a comerțului electronic la nivel național, în special către consumatori. |

ABONAȚI-VĂ

și economisiți **40%** pe lună față de prețul de pe copertă

Abonamentele se pot contracta la: ● sediul redacției ● oficiile poștale
● filialele RODIPET* ● firmele de distribuție a abonamentelor

* se adaugă taxa de distribuție percepută de firma care facturează serviciul de abonare și distribuție

Dacă nu ați reușit să contactați o firmă de abonamente sau să ajungeți la un chioșc/magazin de presă aveți posibilitatea să cumpărați revista sau să contractați abonamente online, în siguranță, pe site-ul

www.revistaconta.ro

în secțiunile dedicate, completând formularele existente.

Modalități de plată:

Contravaloarea abonamentului se poate achita în contul INTERMEDIA CONCEPT SRL: R095BTRL0410120279973801 deschis la Banca Transilvania – Sucursala Lipscani.

Trimiteți o copie după documentul de plată, împreună cu acest talon completat la OP33, CP144 sau prin fax (021) 316.31.85 până la data de 20 a fiecărei luni (data Poștei) pentru abonamentele aferente lunii următoare.

TALON DE ABONAMENT

Nume și prenume*..... Vârsta..... Funcția..... Compania*..... (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică) Perioada de contractare abonament*..... Domeniu de activitate..... CUI*..... Registrul Comerțului..... (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică)
Adresa*: Str. .... nr. .... bl. .... sc. .... et. .... ap. .... localitate..... județ/sector..... OP.....
tel. .... fax..... e-mail..... (*câmpuri obligatorii)

3 luni ..... 26 RON   6 luni ..... 51 RON
 9 luni ..... 72 RON   12 luni ..... 90 RON

La aceste sume se adaugă taxele de distribuție în valoare de 1,5 RON/lună x numărul de luni de abonare.

Prin completarea prezentului talon sunt de acord ca datele mele să fie incluse în baza de date cu cititorii revistei **conta**.

Pentru informații și sesizări privind distribuția și contractarea abonamentelor ne puteți contacta la telefoanele: 031/105.01.27; 031/105.01.28; 031/105.01.29

participi la super tombola de Crăciun

îți promovezi afacerea
două anunțuri pentru firma ta

sponsor

CIEL!

